គ្រូឱសថបុរាណ

សៀវភៅណែនាំអំពីរុក្ខជាតិឱសថក្នុងព្រៃភាគឦសាន្តប្រទេសកម្ពុជា

FOREST HEALERS

A GUIDE TO THE MEDICINAL PLANTS OF CAMBODIA'S NORTHEASTERN FORESTS

2

European Union

Annâdya

ULB

POH KAO des tigres et des hommes

Man & Nature

បណ្ណាល័យ ហ៊ុន សែន
HUN SEN LIBRARY
R.U.P.P.
សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ

គ្រូឱសថបុរាណ

សៀវភៅណែនាំអំពីរុក្ខជាតិឱសថក្នុងព្រៃភាគឦសានប្រទេសកម្ពុជា

FOREST HEALERS

A GUIDE TO THE MEDICINAL PLANTS OF CAMBODIA'S NORTHEASTERN FORESTS

00027324

This research has been conducted and funded by Poh Kao in collaboration with Man and Nature and the Department of Traditional Medicine. The publication of this 2011 edition has been financed by Annâdya project, implemented in Cambodia thanks to the European Union grant DCI-Food/2014/277-743 by Université Libre de Bruxelles (ULB; Belgium) and Centre d'Etude et de Developpement Agricole Cambodgien (CEDAC; Cambodia).

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានធ្វើ និងផ្តល់មូលនិធិដោយអង្គការពោកាវ ដោយសហការជាមួយអង្គការមនុស្ស និងធម្មជាតិ និងវិទ្យាស្ថាន
ជាតិស្រាវជ្រាវវេជ្ជសាស្ត្របុរាណ។ ការបោះពុម្ពក្នុងឆ្នាំ២០១១នេះបានផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុដោយគម្រោង Annâdya ដែលបានអនុវត្តនៅ
ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ជំនួយសហភាពអឺរ៉ុប DCI-Food/2014/277-743 ដោយសាកលវិទ្យាល័យ Libre de
Bruxelles (ULB បេស៊ិច) និងមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (អង្គការសេដាក កម្ពុជា)

©POH KAO, 2015
Printed in Cambodia

Written in French by Véronique Audibert, Olivier Behra, Hieng Punley and Ky Bou Haing
អត្ថបទសរសេរជាភាសាបារាំងដោយ
អ្នកស្រី Véronique Audibert, លោក Olivier Behra, លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង បណ្ឌិត គី ប៊ូហាំង

In memoriam
Madam Huguette Audibert
President, Poh Kao
18 March 1937 – 8 October 2011

សូមឧទ្ទិសជូនចំពោះ
អ្នកស្រី Huguette Audibert
ប្រធាន, អង្គការ ពោការ
ថ្ងៃទី ១៨ ខែមិនា ឆ្នាំ១៩៣៧ – ថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១

Disclaimer
This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of Poh Kao and the Department of Traditional Medicine of the Ministry of Health and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

យករក្សាសិទ្ធិថតចំលង
ការប្រកាសបដិសេធន៍ឯកសារនេះបានបោះពុម្ព ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភពីសហភាពអឺរ៉ុប។ ខ្លឹមសារនៅក្នុងឯកសារនេះគឺជាការទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងរបស់អង្គការពោការ និងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិស្រាវជ្រាវវេជ្ជសាស្ត្របុរាណនៃក្រសួងសុខាភិបាល និងមិន ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីទស្សនៈសហភាពអឺរ៉ុបឡើយ។

FOREWORD

This botanical inventory is the result of a unique collaboration between Cambodian institutions and international NGOs to raise awareness about forest protection and show the value of the remarkable biological diversity of the Veun Sai - Siem Pang Conservation Area (VSSPCA) in Northeastern Cambodia.

Together with the Cambodian Department of Traditional Medicine and the Association of Khmer Healers, French organizations Poh Kao ("us", "together" in the dialect of the Northeastern ethnic minorities) and Man & Nature worked to list over eighty medicinal plants of the VSSPCA used by local traditional healers.

As hunter-gatherers and farmers, the local population of the area significantly relies on local plants for their nutritional and medicinal properties. However, the genetic resources of these plants offer opportunities for sustainable use internationally, including opportunities for development and marketing of pharmaceutical and cosmetic products (nearly 80% of drugs launched in the past five years to fight different forms of cancer were directly derived from natural products).

The data of this botanical inventory was compiled in 2011 by Poh Kao. Created in France by Véronique Audibert and her colleague Claire Pham in 2006, the organization's mission is to establish a stronger base for long-term protection of the VSSPCA through the engagement of the local communities, livelihood improvement and awareness-raising about forest protection.

Poh Kao considers the VSSPCA as an endowment for current and future generations, comprising healthy functioning ecosystems and associated services including significant biodiversity, economic and cultural values, which can be co-managed by and for the benefit of local communities and the whole of Cambodia.

▲ *Dr.HIENG Punley and Dr. KY Bou Haing in Kang Nuok village*
លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង បណ្ឌិត គី ប៊ូហាំង នៅ ភូមិកងណក

Man & Nature was created in 1993 in response to the dramatic deterioration of the Malagasy forest cover, affecting its biological diversity and leaving the local population in poverty. In 2011, the organization financed and published its first botanical inventory on the Malagasy medicinal plants of the Vohimana Reserve, internationally known for its rich biological diversity. This inventory of the VSSPCA medicinal plants is the second one financed by Man & Nature.

After completion of the research, the Annâdya project, funded by the European Union and implemented in Cambodia by ULB and CEDAC NGO, supported this publication as part of its larger mission to enhance food security and nutrition of indigenous people in Ratanakiri.

DANGER: BIOPIRACY

The commercial development of natural resources can be risky, costly and time-consuming for the private sector. Even though companies are essential for the formation of the value chains for the marketing of various natural resources, they can sometimes be tempted to unduly claim ownership of endemic plants or natural resources, and the traditional skills and knowledge associated with their use, by registering patents to secure their investment in product development. This is an ongoing problem and has already led to misuse of genetic resources through biopiracy.

International rules have been put in place to support the development of the trade in natural products as part of achieving sustainable global development. As part of this, the United Nations Convention on Biological Diversity (CBD) has three objectives:

▲ *Traditional dwelling in Kang Nuok*
ការរស់នៅតាមបែបប្រពៃណី នៅ ភូមិកងណក

▲ *Dr. HIENG Punley and Mr. SUM Pheur working for this inventory in the sacred forest of Itub village*
លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោក ស៊ុំ ភើ ធ្វើសារពើភណ្ឌនេះ នៅ ព្រៃពិសិដ្ឋភូមិអ៊ីទូប

1) conservation of biological diversity;
2) the sustainable use of its components, and
3) the fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of genetic resources.

This inventory of medicinal plants has been completed and published in line with this philosophy outlined in the CBD, with the spirit of serving as an example.

A MAJOR STEP FORWARD FOR THE REGION

The purpose of this inventory is to recognize and disseminate the local, ancestral and trans-generational knowledge, which has often never been published. This is not only to protect the use and dissemination of this knowhow against any misappropriation, but also to support local and ethical economic development. This process required extensive field work by Cambodian ethnobotanists, knowing that it was essential to first gain the trust of traditional practitioners. They were all willing to share their science and experience for the welfare of the greater good. We are deeply grateful to them.

The use of this document, it is hoped, can promote fair trade between ethical international companies and local Kavet and Lao ethnic minorities to develop appropriate use of natural resource that will serve as a basis for local development and thus motivate the conservation of biological diversity. More importantly, through the publication of this work, local communities will be able to create partnerships in full knowledge of their rights which are recognized in the Cambodian Forestry Law (Article 16) and in international protocols such as the CBD.

The completion of this work is an exemplary approach, demonstrating the vital importance of sharing knowledge and giving precedence to global environmental sustainability over private economic interest. It is based on the principle that the conservation of biological diversity should bene-fit all.

THE ESSENTIAL COMMITMENT OF THE DEPARTMENT OF TRADITIONAL MEDICINE AND THE ASSOCIATION OF KHMER HEALERS

The Department of Traditional Medicine of the Cambodian Ministry of Health started working on this inventory in July 2011 with the cooperation of the National Association of Traditional Healers.

Despite behavioral changes, the plants used by traditional healers are often critically endangered. Without efforts to manage these natural re-

sources sustainably, some could be extinct in a few years. With this goal in mind of managing these natural resources sustainably, both institutions committed to list, photograph and identify every medicinal plant they could find on site and its characteristics. Each plant has a common name the traditional Khmer healers can give in addition to its corresponding Kavet, Lao and scientific names.

However, many of them are still unknown and have been left unrecorded. This is the reason why this inventory is unique and can advance research and conservation.

Dr. HIENG Punley
Director,
Department of Traditional Medicine
Ministry of Health, Kingdom of Cambodia

Dr. KY Bou Haing
President,
National Association
of Traditional Healers

Mr. Olivier BEHRA
Founder
of Man and Nature

Mrs. Véronique AUDIBERT
Project Manager,
Poh Kao

ការធ្វើសារពើភណ្ឌរុក្ខជាតិទទួលបានពីការសហការគ្នារវាងស្ថាប័នរដ្ឋក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការការពារព្រៃឈើ និងបង្ហាញពីតម្លៃជីវចម្រុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៅក្នុងតំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាង ស្ថិតនៅភាគឥសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជា។

រួមគ្នាជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវវេជ្ជសាស្ត្របុរាណកម្ពុជា និងសមាគមន៍គ្រូឱសថបុរាណខ្មែរ អង្គការអន្តរជាតិបារាំងពោការ និងអង្គការមនុស្ស និងធម្មជាតិបានធ្វើការដើម្បីចុះបញ្ជីរុក្ខជាតិឱសថជាង៨០ប្រភេទនៅតំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាង ដែលបានប្រើប្រាស់ដោយគ្រូឱសថបុរាណក្នុងមូលដ្ឋាន។

ជាអ្នកបរបាញ់សត្វព្រៃ-ប្រមូលអនុផលព្រៃឈើ និងកសិករ ប្រជាសហគមន៍រស់នៅក្នុងតំបន់នេះពឹងអាស្រ័យយ៉ាងសំខាន់ទៅលើរុក្ខជាតិមាននៅក្នុងមូលដ្ឋានសម្រាប់ជាអាហារបំប៉ន និងឱសថរបស់គេ។ ក៏ប៉ុន្តែ ធនធានសេនេទិចរុក្ខជាតិទាំងនេះផ្តល់នូវឱកាសសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ជាអន្តរជាតិប្រកបដោយចីរភាពរួមមាន ឱកាសសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ និងធ្វើទីផ្សារផលិតផលវេជ្ជសាស្ត្រ និងគ្រឿងសម្អាង។ (ឱសថជិត៨០%ដែលដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំកន្លងមកនេះ ដើម្បីប្រឆាំងជម្ងឺមហារីកប្រភេទផ្សេងៗបានចម្រាញ់ចេញពីផលិតផលធម្មជាតិដោយផ្ទាល់។

ទិន្នន័យសារពើភណ្ឌរុក្ខជាតិនេះបានចងក្រង នៅឆ្នាំ២០១១ដោយអង្គការអន្តរជាតិពោការ ("យើង រួមគ្នា" ជាភាសារដើមរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចភាគឦសាន្ត)។ អង្គការនេះបានបង្កើតនៅប្រទេសបារាំងដោយអ្នកស្រី Véronique Audibert និងសហសេវិករបស់អ្នកស្រីឈ្មោះ Claire Pham ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ បេសកកម្មរបស់អង្គការនេះគឺដើម្បីបង្កើតមូលដ្ឋានដ៏រឹងមាំមួយនៅក្នុង តំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាង តាមរយៈការទាញការចូលរួមរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ការកែប្រែជីវភាព និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការការពារព្រៃឈើ។

អង្គការពោការចាត់ទុកតំបន់អភិរក្សវើនសៃ- សៀមប៉ាងថាជាទាយជ្ជទានមួយសម្រាប់កូនចៅជំនាន់បច្ចុប្បន្ន និងអនាគតរួមមាន ស្ថានប្រព័ន្ធមុខងារសុខភាព និងសេវាកម្មពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតរួមមានជីវចម្រុះដ៏មានសារសំខាន់ តម្លៃសេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ ដែលអាចគ្រប់គ្រងរួមគ្នាដើម្បីផលប្រយោជន៍សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងប្រជាជាតិទាំងមូលនៅកម្ពុជា។

អង្គការមនុស្ស និងធម្មជាតិបានបង្កើតក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរេចរិលគម្របព្រៃធម្មជាតិយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលប៉ះពាល់ដល់ជីវចម្រុះរបស់វា និងបណ្តាលឱ្យប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋានស្ថិតក្នុងភាពក្រីក្រ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១១ អង្គការបានផ្តល់ថវិកាបោះពុម្ពលទ្ធផលធ្វើសារពើភណ្ឌលើកដំបូងរបស់ខ្លួនស្តីពីរុក្ខជាតិឱសថ ដ៏មានតម្លៃនៅក្នុងព្រៃបម្រុងទុករ៉ូហ៊ីម៉ាណា ដែលគេទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិអំពីភាពសម្បូរណ៍បែបនៃជីវចម្រុះរបស់វា។ ការធ្វើសារពើភណ្ឌរុក្ខជាតិឱសថនៅក្នុងតំបន់អភិរក្សវើនសៃ- សៀមប៉ាងនេះទទួលបានការឧបត្ថម្ភថវិកាលើកទីពីរពីអង្គការមនុស្ស និងធម្មជាតិ។

បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរួចមក គម្រោង Annâdya ដែលផ្តល់ថវិកាដោយសហភាពអឺរ៉ុប ហើយដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដោយអង្គការ ULB និងអង្គការសេដាក បានគាំទ្រការបោះពុម្ពនេះ ដែលជាផ្នែកមួយនៅក្នុងបេសកកម្មធំៗរបស់ខ្លួនដើម្បីលើកកម្ពស់សន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងខេត្តរតនគីរី។

ភាពគ្រោះថ្នាក់៖ ការប្លន់យកខាងជីវសាស្ត្រ

ការអភិវឌ្ឍធនធានធម្មជាតិសម្រាប់គោលបំណងពាណិជ្ជកម្មអាចជាហានិភ័យចំណាយខ្ពស់ទាមទាពេលវេលាច្រើនសម្រាប់វិស័យឯកជន។ ទោះបីជាក្រុមហ៊ុនជាច្រើនមានសារសំខាន់នៅក្នុងការបង្កើតច្រវ៉ាក់តម្លៃសម្រាប់ការធ្វើទីផ្សារធនធានធម្មជាតិផ្សេងៗក៏ដោយ ក៏ជួនកាលពួកគេអាចប៉ុនប៉ងទាមទាយកភាពជាកម្មសិទ្ធិលើរុក្ខជាតិដុះក្នុងតំបន់ទោឈ្នួធនធានធម្មជាតិដោយមិនត្រឹមត្រូវដែរ ហើយជំនាញ និងចំណេះដឹងបុរាណដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់របស់គេតាមរយៈការចុះបញ្ជីអ្នកជម្ងឺដើម្បីធានាពីការវិនិយោគរបស់ខ្លួន នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍផលិតផល។ នេះជាបញ្ហាមានជាបន្ត និងបានឈានដល់ការប្រើខុសធនធានសេនេទិចតាមរយៈការប្លន់យកផ្នែកជីវសាស្ត្រនេះ។

ច្បាប់អន្តរជាតិបានបង្កើតឡើងដើម្បីគាំទ្រការអភិវឌ្ឍពាណិជ្ជកម្មផលិតផលធម្មជាតិជាផ្នែកមួយនៅក្នុងការសម្រេចបានការអភិវឌ្ឍសកលលោកប្រកបដោយចីរភាព។

ជាផ្នែកមួយនៅក្នុងច្បាប់នេះ អនុសញ្ញាជីវចម្រុះអង្គការសហប្រជាជាតិ (CBD) មានគោលបំណងចំនួនបីគឺ

១) ការអភិរក្សជីវចម្រុះ

២) ការប្រើប្រាស់ក្រុមរបស់វាប្រកបដោយចីរភាព

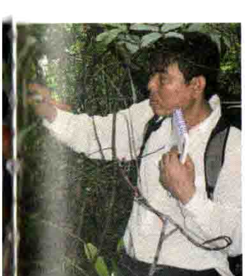

៣)ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ធនធានសេនេទិចប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវ និងសមធម៌។

ជំហានធំៗឆ្ពោះទៅមុខសម្រាប់តំបន់នេះ

ការធ្វើសារពើភណ្ឌរុក្ខជាតិឱសថនេះបានចប់សព្វគ្រប់ និងបានបោះពុម្ពស្របទៅនឹងទស្សនៈវិជ្ជាដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងអនុសញ្ញាជីវចម្រុះនេះ ក្នុងស្មារតីបម្រើជាគំរូ។ គោលបំណងរបស់វាគឺដើម្បីទទួលស្គាល់ និងផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងមូលដ្ឋានពីដូនតា និង ឆ្លងពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ ដែលជាញឹកញាប់បានបោះពុម្ព។ នេះមិនគ្រាន់តែដើម្បីការពារការប្រើប្រាស់ និងផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងពិតប្រាកដទល់នឹងភាពមិនសមស្របប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន និងប្រកបដោយសីលធម៌។ ដំណើរការនេះ ទាមទារឱ្យមានការចុះធ្វើការងារនៅទីវាលឱ្យបានច្រើនដោយរុក្ខនរៈវិទូកម្ពុជា ដោយដឹងថាវាមានសារសំខាន់ដើម្បីទទួលបានការទុកចិត្តពីគ្រូឱសថបុរាណខ្មែរ។ ពួកគេទាំងអស់មានសុឆន្ទៈចែករំលែកចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបទពិសោធន៍សម្រាប់សុខមាលភាពប្រកបដោយភាពឧត្តុង្គឧត្តម។ យើងសូមសម្តែងនូវការដឹងគុណដល់ពួកគេ។
គេសង្ឃឹមថា ការប្រើប្រាស់ឯកសារនេះអាចជម្រុញពាណិជ្ជកម្មប្រកបដោយយុត្តិធម៌រវាងក្រុមហ៊ុនសីលធម៌អន្តរជាតិ និងជនជាតិដើមភាគតិច និងជនជាតិភាគតិចឡាវដើម្បីអភិវឌ្ឍការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិសមស្របដែលនឹងបម្រើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនៅមូលដ្ឋាន និងជម្រុញលើកទឹកចិត្តការអភិរក្សជីវចម្រុះ។ កាន់តែសំខាន់ជាងនេះទៀតនោះគឺតាមរយៈការបោះពុម្ពឯកសារនេះសហគមន៍មូលដ្ឋាននឹងអាចបង្កើតភាពជាដៃគូប្រកបដោយចំណេះដឹងពេញលេញអំពីសិទ្ធិរបស់គេដូចបានស្គាល់នៅក្នុងច្បាប់ព្រៃឈើកម្ពុជា (មាត្រា៦) និងពិធីសាអន្តរជាតិដូចជា អនុសញ្ញាជីវចម្រុះ។
ភាពសព្វគ្រប់នៅក្នុងការងារនេះគឺជាវិធីសាស្ត្រដ៏ប្រពៃមួយ ដែលបង្ហាញនូវសារសំខាន់នៅក្នុងការចែករំលែកចំណេះដឹង និងផ្តល់អាទិភាពដល់ចីរភាពបរិស្ថានសកលលោកលើការចាប់អារម្មណ៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចឯកជន។ វាអាស្រ័យលើគោលការណ៍ដែលថាការអភិរក្សជីវចម្រុះគួរតែផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់អ្នកគ្រប់គ្នា។

ការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏សំខាន់របស់ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវវេជ្ជសាស្ត្របុរាណ និងសមាគមន៍គ្រូឱសថបុរាណខ្មែរ

មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវវេជ្ជសាស្ត្របុរាណកម្ពុជានៃក្រសួងសុខាភិបាល បានចាប់ផ្តើមធ្វើសារពើភណ្ឌនាខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយសមាគមន៍ជាតិគ្រូឱសថបុរាណ។

ទោះបីជាមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាក៏ដោយ រុក្ខជាតិដែលបានប្រើប្រាស់ដោយគ្រូឱសថបុរាណ ជាញឹកញាប់ទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ស្ទើរផុតពូជ។ បើពុំមានកិច្ចប្រឹងប្រែងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិទាំងអស់នេះប្រកបដោយចីរភាពនោះទេ នោះប្រភេទខ្លះអាចនឹងផុតពូជក្នុង

រយៈពេល២ទៅ៣ឆ្នាំខាងមុខទៀត។ ដោយមានគោលបំណងនេះនៅក្នុងចិត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិទាំងនេះប្រកបដោយចីរភាព ស្ថាប័នទាំងពីរបានប្ដេជ្ញាចិត្ត រាយឈ្មោះប្រភេទរុក្ខជាតិ ថតរូប និងធ្វើអត្តសញ្ញាណគ្រប់ប្រភេទរុក្ខជាតិឱសថទាំងអស់ដែលពួកគេស្រាវជ្រាវរកឃើញនៅនឹងកន្លែង និងលក្ខណរូបរាងរបស់វា។ ប្រភេទរុក្ខជាតិនិមួយៗ មានឈ្មោះហៅទូទៅដែលគ្រូឱសថបុរាណខ្មែរអាចផ្ដល់បន្ថែមលើជនជាតិដើមកាវែត ជនជាតិភាគតិចឡាវ និងឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ។

ក៏ប៉ុន្តែប្រភេទរុក្ខជាតិភាគច្រើននៅតែមិនទាន់បានស្គាល់ឈ្មោះ និងមិនទាន់បានកត់ត្រានៅឡើយ។
នេះគឺជាហេតុផលដែលថាការធ្វើសារពើភណ្ឌនេះគឺជាលក្ខណពិសេសមួយ និងអាចបង្កើនការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការអភិរក្សនេះ។

វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពៅន្ន
នាយក,
មជ្ឈមណ្ឌលជាតិស្រាវជ្រាវឱសថបុរាណ
ក្រសួងសុខាភិបាល ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បណ្ឌិត គី ប៊ូហាំង
ប្រធាន,
សមាគមន៍ជាតិវេជ្ជសាស្ត្របុរាណ

Olivier Behra
ស្ថាបនិក
មនុស្ស និងធម្មជាតិ

Véronique Audibert
អ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធី
អង្គការពោការ

This medicinal plants inventory of the VSSPCA belongs to a larger project that Poh Kao has been carrying out since 2005 on the site to protect this unique forest and provide alternative livelihood activities to hunter-gatherers and swidden agriculturists from ethnic minority groups who rely heavily on forest products. This project called "Towards long term conservation of Veu Sai-Siem Pang Conservation area through the engagement of local communities" aims to create an official VSSPCA Protected Forest, acknowledging the specific rights of the local population. To achieve this, with prior consultation and agreement with the population and the local forestry authorities, Poh Kao has focused on developing economic activities such as agriculture to introduce alternatives to the collection of non-timber forest products (NTFP) products, water sanitation and the proper functioning of the local schools, but we also worked for better engagement and governance as well as an increased awareness of the importance of the protection of biological diversity.

This study does not contain an extensive inventory of all the plants at the site used in Cambodian traditional medicine. It rather presents the ones traditional Kavet and Lao healers are using in their villages. There might still be unknown species, as was the case for animals when four new animal species were discovered in this area, such as the *Nomascus Annamensis gibbon* in 2010.

To strengthen engagement with local communities, this inventory is intended to use the knowledge of traditional healers and to help the communities to claim their land rights within the VSSPCA. It is hoped this will be done through greater recognition of the plants' therapeutic values for health and wellness but also of the significance of the minorities' sacred sites, as an integral part of their animist culture.

Poh Kao's cartography of the "sacred sites" and the non-timber forest products such as medicinal plants found in the area will be part of the communities' legal claims to qualify it as a community forest. Establishing areas as community forests is the only way of lifting at least certain areas of the VSSPCA out of the domain of the State, as the State has recently granted large areas of neighboring Virachey National Park for economic land concessions and for mineral exploration. As a byproduct of this, illegal logging companies have been seriously encroaching on the forests of this area.

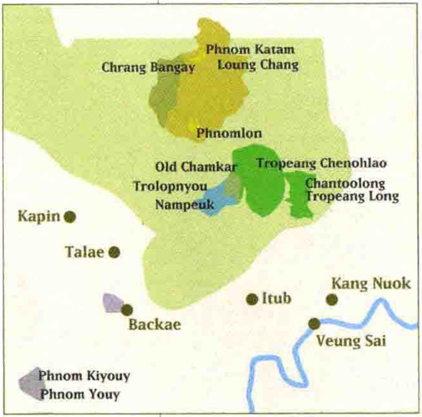

The VSSPCA site and the surrounding local communities, therefore, bear the full impact of companies illegally destroying Cambodia's natural resources and desecrating their sacred sites. Time is of the essence.

ការធ្វើសារពើភណ្ឌរុក្ខជាតិឱសថនៅតំបន់អភិរក្សវើនសៃសៀមប៉ាងនេះជាផ្នែករបស់គម្រោងធំមួយដែលអង្គការពោការបាន និងកំពុងអនុវត្តចាប់តាំងពីឆ្នាំ២ ០ ០ ៥ មកម្លេះក្នុងគោលបំណងការពារព្រៃដ៏ពិសេសនេះ និងផ្តល់សកម្មភាពបរចិញ្ចឹមជីវិតជម្រើសថ្មីឱ្យដល់អ្នកបរបាញ់សត្វ និងអ្នកធ្វើកសិកម្មពនេចរពីក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចដែលអាស្រ័យយ៉ាងខ្លាំងលើផលិតផលព្រៃឈើ។ គម្រោងនេះហៅថា "ឈានទៅរកការអភិរក្សយូរអង្វែងនៅក្នុងតំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាងតាមរយៈការទាញការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន" មានបំណងបង្កើតតំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាង ដោយទទួលស្គាល់សិទ្ធិប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋានឱ្យបានជាក់លាក់។ ក្រោមការពិគ្រោះយោបល់ និងកិច្ចព្រមព្រៀងជាមុនជាមួយប្រជាសហគមន៍ និងអាជ្ញាធរព្រៃឈើមូលដ្ឋាន ដើម្បីសម្រេចបាននូវកិច្ចការនេះអង្គការពោការបានផ្តោតលើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចដូចជាកសិកម្មដើម្បីបញ្ចូលជម្រើសថ្មីដល់ការប្រមូលផលិតផលអនុផលព្រៃឈើ អនាម័យទឹកស្អាត និង ដំណើរការសាលារៀននៅមូលដ្ឋានឱ្យបានសមស្រប ប៉ុន្តែយើងក៏បានទាញការចូលរួម និងអភិបាលកិច្ចកាន់តែប្រសើរថែមទៀត ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសារៈសំខាន់នៅក្នុងការការពារជីវចម្រុះផងដែរ។

ការសិក្សានេះមិនមានការធ្វើសារពើភណ្ឌច្រើនពេកទេលើរុក្ខជាតិទាំងអស់ដែលមានក្នុងតំបន់ដែលប្រើនៅក្នុងវិស័យឱសថបុរាណកម្ពុជា។ វាបង្ហាញតែពីប្រភេទណាដែលគ្រូឱសថបុរាណជនជាតិកាវែត និងឡាវកំពុងប្រើប្រាស់នៅក្នុងភូមិរបស់គេ។ ប្រហែលជានៅមានប្រភេទមិនស្គាល់ជាច្រើនទៀត ឧទាហរណ៍ដូចជាករណីសត្វនៅពេលដែលប្រភេទសត្វថ្មីបានរកឃើញនៅក្នុងតំបន់នេះដូចជា ប្រភេទទោច *Nomascus Annamensis* ក្នុងឆ្នាំ២០១០។

ដើម្បីពង្រឹងទាញការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន ការធ្វើសារពើភណ្ឌនេះមានបំណងប្រើចំណេះដឹងគ្រូឱសថបុរាណដើម្បីជួយសហគមន៍ទាមទានូវសិទ្ធិដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាងនេះ។

INTRODUCTION TO
THE VEUN SAI - SIEM PANG CONSERVATION AREA

Located in the lower Mekong area between Ratanakiri and Stung Treng Provinces, the VSSPCA belongs to the Sesan River geographical zone, one of the major tributaries of the Mekong River. A 55,000 hectare forest located in Northeastern Cambodia, near the Lao and Vietnamese borders, this region holds large areas of evergreen forest dominated by trees of the dipterocarpus species. The site is also adjacent to the 332,500 hectares of the Virachey National Park - the largest Park in South East Asia - and contiguous with a larger trans-boundary conservation areas reaching into Laos and Vietnam. While the biological diversity found in the Annamite mountain range ecosystem once covered large parts of Cambodia, Laos, Thailand and Vietnam, it was now almost limited to the Northern and Northeastern parts of Cambodia in 2011.

Surrounded by villages of Kavet and Lao ethnic minorities, the site's ecosystem and animal species are still fully part of their animist culture.

Poh Kao discovered these remote forests of the VSSCPA in 1998 and determined it as a hotspot for biological diversity. In this area, one could still find the rarest and most endangered species in the Indochinese peninsula, such as a viable population of Indochinese tigers. This was enough to convince Poh Kao to pursue its mission to shed more light on this large intact evergreen forest at a national and international level, also home to Asian elephants, gaur and giant ibis among other iconic Southeast Asian species.

The organization has also gained a better understanding of the threats these species, and the local villagers are exposed to. The thirty following species are threatened or red listed by the International Union for Conservation of Nature (IUCN) and have been directly or indirectly (footprints, marks, bones) identified at the site: **Mammals include:** the Asian black bear (*Ursus thibetanus*), the Asian elephant (*Elephas maximus*), the Asia golden cat (*Pardofellis temminckii*), the Banteng (*Bos javanicus*), the Binturong (*Arctictis*

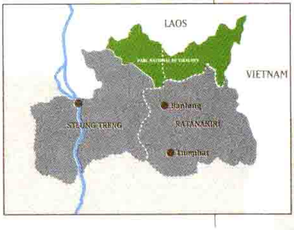

HUN SEN LIBRARY

binturong), the Clouded leopard (*Neofelis nebulosa*), the Dhole (*Cuon alpinu*), the Eld's deer (*Panolia eldii*), the Fishing cat (*Prionailurus viverrinus*), the Gaur (*Bos gaurus*), the Indochinese tiger (*Panthera tigris corbetti*), the Indochinese serow (*Naemorhedus sumatreansis*), the Leopard (*Panthera pardus*), the Marbled cat (*Pardofelis marmorata*), the Malayan sun bear (*Helarctos malayanus*), the Northern pig-tailed macaque (*Macaca leonina*), the Northern yellow-cheeked crested gibbon (*Nomascus annamensis*), the Pangolin (*Manis spp*), the Pygmy slow loris (*Nycticebus pygmaeus*), the Red-shanked douc (*Pygathrix nemaeus*) and the Silvered leaf monkey (*Trachypithecus cristatus*).
Reptiles include: the Asiatic softshell turtle (*Amyda cartilaginea*), the Elongated tortoise (*Indotestudo elongata*), the Reticulated python (*Python Reticulatus*) and the Siamese crocodile (*Crocodylus siamensis*).
Birds include: the Giant ibis (*Thaumatibis gigantean*), the Lesser adjutant (Leptoptilos javanicus), the Sarus crane (*Grus antigone*), the White-shouldered ibis (*Pseudibis davisoni*) & the White-winged duck (*Cairina scutulata*).
Elders say villages have been in this part of Cambodia for over 200 years. The 4,000 people living in this area are from the Kavet and Lao ("Montagnards") ethnic minorities. Their livelihoods rely heavily on NTFP and shifting agriculture.

The low population density (4 inhab/km^2) has always helped to maintain the balance between the population and the natural resources. However, during the civil war that ended in this area in 1998, the exploitation of natural resources accelerated through illegal poaching of wild animals to feed the local population, but also for the wildlife trade and pharmacopoeia which Chinese traders, living in Veun Sai to the south of the conservation area –sought to purchase from the local populations.

The timber resources were also illegally exploited and exported, mainly for the furniture industry. Four particular precious wood species are disappearing this way, including endangered species (*Dalbergia cochinensis, Dalbergia oliveri, Afzelia xylocarpa, Pterocarpus marcocarpus*).

As a result in 1998, 90 percent of the families living in the VSSPCA depended on the forest for food and income. Sixty-one percent of the villagers' earnings came from hunting and the harvesting of wild products while agriculture represented 28 percent of their income.

The challenge was therefore to find alternative ways to reduce this heavy reliance on NTFP products. Ensuring the villagers' were able to rely more on agriculture for their livelihood security was a crucial step to protect the forest, while work was also carried out to ensure local communities maintained their traditional rights over it.

A particular part of the project initiated by Poh Kao to ensure traditional rights, was based on making the best use and better commercialisation of specific forest resources, such as medicinal plants and resin of *Dipterocarpus Alatus* and *Dipterocarpus Intricatus*.

តំបន់អភិរក្សវើនសែ-សៀមប៉ាងស្ថិតនៅក្នុងតំបន់មេគង្គក្រោមចន្លោះខេត្តរតនគីរី និងខេត្តស្ទឹងត្រែង ក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រទន្លេសេសាន ដែលជាដៃទន្លេដ៏ធំមួយរបស់ទន្លេមេគង្គ។ តំបន់ព្រៃទំហំ៥៥.០០០ហិកតាមានទីតាំងស្ថិតនៅភាគឦសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជា នៅក្បែរព្រំប្រទល់ប្រទេសឡាវ និងវៀតណាម មានតំបន់ព្រៃបៃតងសម្បូរណ៍ដោយដើមជ័រ។ ទីតាំងនេះនៅជាប់នឹងឧទ្យានជាតិវីរៈជ័យដែលមានផ្ទៃដីទំហំ៣៣២.៥០០ហិកតា ជាឧទ្យានដ៏ធំជាងគេបង្អស់នៅក្នុងអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងនៅជាប់នឹងតំបន់អភិរក្សឆ្លងព្រំប្រទល់ដ៏ធំមួយជាមួយប្រទេសឡាវ និងវៀតណាម។
ខណៈដែលជីវចម្រុះ ដែលបានរកឃើញនៅក្នុងស្ថានប្រព័ន្ធជួរភ្នំអាណាម៉ាយដែលធ្លាប់គ្របដណ្តប់ផ្នែកធំៗក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម ឥឡូវនេះស្ទើររួញមកត្រឹមផ្នែកភាគខាងជើង និងឦសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជាហើយក្នុងឆ្នាំ២០១១នេះ។

នៅព័ទ្ធជុំវិញដោយជនជាតិដើមភាគតិចការ៉ែត និងឡាវ ស្ថានប្រព័ន្ធ និងប្រភេទសត្វនៅក្នុងតំបន់នេះនៅតែជាផ្នែកវប្បធម៌ជំនឿរបស់គេនៅឡើយ។

អង្គការពោការបានរកឃើញព្រៃជាច់ស្រយាលទាំងនេះនៅក្នុងតំបន់អភិរក្សវើនសែរសៀមប៉ាងក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨និងបានកំណត់វាថាជាតំបន់សម្បូរណ៍ដោយជីវចម្រុះ។ក្នុងតំបន់នេះគេនៅតែអាចរកឃើញប្រភេទកម្រនិងរងគ្រោះថ្នាក់បំផុតនៅក្នុងឧបទ្វីបឥណ្ឌូចិននេះដូចជាខ្លាដំបងជាដើម។នេះគឺគ្រប់គ្រាន់ហើយដើម្បីឱ្យអង្គការពោការបន្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួនដើម្បីពន្យល់ពីព្រៃបៃតងដ៏ធំមិនទាន់រងការខូចខាតមួយនេះនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់អន្តរជាតិ ហើយក៏ជាជម្រកសត្វដំរី ខ្ទីង និងក្ងួយក្សផងដែរក្នុងចំណោមប្រភេទសត្វដ៏ល្បីល្បាញក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ។
អង្គការនេះក៏បានដឹងអំពីការគម្រាមកំហែងដល់ប្រភេទទាំងអស់នេះ ហើយអ្នកភូមិទទួលរងនូវការគម្រាមកំហែងដល់ប្រភេទទាំងអស់នេះ។ ប្រភេទចំនួន៣០ដូចមានរាយឈ្មោះខាងក្រោមនេះទទួលរងនូវការគម្រាមកំហែងឬចុះក្នុងបញ្ជីក្រហមIUCNនិងបានធ្វើអត្តសញ្ញាណដោយផ្ទាល់ និងមិនផ្ទាល់ (ដានជើង, សញ្ញាសម្គាល់, ឆ្អឹង) នៅនឹងកន្លែង។
ថនិកសត្វរួមមាន៖ ខ្លាឃ្មុំធំ *(Ursus thibetanus)*, ដំរីអាស៊ី *(Elephas maximus)*, ខ្លាលឿងមាស *(Pardofellis temminckii)*, ទន្សោង *(Bos javanicus)*, ឈ្មុសត្រែង *(Arctictis binturong)*, ខ្លាពពក *(Neofelis nebulosa)*, ឆ្កែព្រៃ *(Cuon alpinu)*, រមាំង *(Panolia eldii)*, ខ្លាត្រី *(Prionailurus viverrinus)*, ខ្ទីង *(Bos gaurus)*, ខ្លាដំបង *(Panthera tigris corbetti)*, សត្វគោះ (*Naemorhedus sumatreansis*), ខ្លារខិន (*Panthera pardus*), ឆ្មាភ្ញីថ្មកែវ *(Pardofelis marmorata)*, ខ្លាឃ្មុំតូច *(Helarctos malayanus)*, ស្វាត្រោស *(Macaca leonina)*, ទោចថ្ពាល់លឿង *(Nomascus annamensis)*, ពង្រូល *(Manis spp)*, ព្រើ *(Nycticebus pygmaeus)*, ស្វាកន្ទុយស *(Pygathrix nemaeus)* និង ស្វាព្រាម *(Trachypithecus cristatus)*.

ល្មូនរួមមាន៖ កន្ធាយអាស៊ី (*Amyda cartilaginea*), អណ្តើកព្រេច (*Indotestudo elongata*), ពស់ថ្លាន់ (*Python Reticulatus*) និង ក្រពើភ្នំ (*Crocodylus siamensis*).
សត្វស្លាបរួមមាន៖ ក្ងោកយក្ស (*Thaumatibis gigantean*), ត្រដក់តូច (*Leptoptilos javanicus*), ក្រៀល (*Grus antigone*), ក្ងោកស (*Pseudibis davisoni*) និង ទាព្រៃ (*Cairina scutulata*).
ចាស់ស្រុកក្នុងភូមិនិយាយថាភូមិជាច្រើនបានចាប់កំណើតក្នុងតំបន់នេះជាង២០០មកហើយ។ មនុស្សជាង៤.០០០នាក់ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់នេះគឺជនជាតិដើមភាគតិចកាវែត និងឡាវ។ របរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគេអាស្រ័យយ៉ាងខ្លាំងលើអនុផលព្រៃឈើ និងកសិកម្មពនេចរ។

ដង់ស៊ីតេមនុស្សទាប (៤នាក់ក្នុង១គម២) ជានិច្ចកាលបានជួយរក្សាតុល្យភាពរវាងចំនួនមនុស្ស និងធនធានធម្មជាតិ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងកំឡុងសង្គ្រាមស៊ីវិលដែលបានបញ្ចប់ក្នុងតំបន់នេះក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ ការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិបានកើនឡើងតាមរយៈការបរបាញ់សត្វព្រៃខុសច្បាប់ដើម្បីចិញ្ចឹមប្រជាជននៅមូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែក៏សម្រាប់ការជួញដូរសត្វព្រៃផងដែរ និង ធ្វើជាឱសថដែលពាណិជ្ជករចិន រស់នៅក្នុងវើនសៃ ភាគខាងត្បូងតំបន់អភិរក្ស ស្វែងរកទិញពីប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន។

ធនធានឈើហ៊ុបក៏គេធ្វើអាជីវកម្ម និងនាំចេញខុសច្បាប់ដែរ ភាគច្រើនសម្រាប់ឧស្សាហកម្មផលិតគ្រឿងសង្ហារឹម។ ឈើមានតម្លៃចំនួន៤ប្រភេទដែលកំពុងតែបាត់បង់តាមរយៈការធ្វើអាជីវកម្មខុសច្បាប់នេះរួមមាន (បេង, នាងនួន, បេង និងធ្នង់)។

ជាលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ គ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងតំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាងចំនួន៩០ភាគរយពឹងអាស្រ័យលើព្រៃឈើសម្រាប់ជាអាហារ និងប្រាក់ចំណូល។ ៦១ភាគរយនៃការរកប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកភូមិគឺបានមកពីការប្រម៉ាញ់ និងប្រមូលផលផលិតផលពីព្រៃ ចំណែកឯកសិកម្មវិញមានតែ២៨ភាគរយប៉ុណ្ណោះក្នុងចំណោមប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគាត់។

ហេតុនេះហើយកិច្ចការប្រឈមគឺដើម្បីរិះរកជម្រើសផ្សេង ដើម្បីកាត់បន្ថយការពឹងអាស្រ័យខ្លាំងក្លារពេកលើអនុផលព្រៃឈើដោយធានាថាអ្នកភូមិអាចពឹងអាស្រ័យថែមទៀតលើកសិកម្មសម្រាប់សន្តិសុខស្បៀងគឺជាជំហានមួយដ៏សំខាន់ណាស់ដើម្បីការពារព្រៃឈើខណៈដែលគេអនុវត្តការងារដើម្បីធានាថាសហគមន៍មូលដ្ឋានបាថៃរក្សាសិទ្ធិប្រពៃណីរបស់គេបានគង់វង្ស។

ផ្នែកពិសេសមួយរបស់គម្រោងនេះដែលបានផ្តួចផ្តើមដោយអង្គការពោការដើម្បីធានាសិទ្ធិប្រពៃណី គឺអាស្រ័យលើការប្រើប្រាស់ឱ្យកាន់តែប្រសើរបំផុត និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មធនធានព្រៃឈើជាក់លាក់ដូចជា រុក្ខជាតិឱសថ និងជ័រទឹកដែលដងពីដើមឈើទាលទឹក និងដើមត្រាច។

▲ *Protocol signature in Talae Mr.BLOY Doeun*

▲ *Protocol signature in Itub Mr. SUM Pheur (right)*

▲ *Protocol signature in Kapin Mr. BOEUN Chheam*

Dr. HIENG Punley checked the 85 plants listed in this book. The information related to their use is the result of interviews conducted with traditional healers. To complete this work, further information was then added by Dr. KY Bou Haing, the president of the Association Khmer Healers.

The plants listed in this inventory are all used by the villagers for their therapeutic values. As such, there is no standard measure to define the required dosage. Each measurement was indicated whenever possible. It is therefore important to remember that the quantities indicated are only guidelines, not prescriptions.

From a scientific point of view, the field work was undertaken through meetings and direct observation on site. Poh Kao followed the Nagoya Protocol, using free, prior and informed consent (FPIC) to ensure villagers understood and agreed with this study. The communities and their traditional doctors were included in the decision making process about the sharing of their knowledge.

In June 2011, each village was consulted and asked about the knowledge of their traditional healers. Village chiefs and forestry committees organized public meetings to present the project. Villagers voted for acceptance of the study by raising hands. Dr. HIENG Punley and traditional healers notified Ratanakiri and Stung Treng communes and districts chiefs that the study would be conducted, informing them that it was meant to give full value to the traditional knowledge of the communities as well as to promote the recognition of natural resources as a means to provide sustainable sources of incomes for them.

In July 2011, traditional healers, village chiefs and community forestry committees signed the protocol establishing the framework of the Poh Kao study.

In June 2012, representatives of the villages signed a general agreement on the legal and sustainable promotion of NTFP.

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតហ៊ាងពន្លៃបានពិនិត្យមើលរុក្ខជាតិ៨៥ប្រភេទដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅនេះ។ ព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់រុក្ខជាតិទាំងអស់នេះទទួលបានមកពីការសម្ភាសន៍ជាមួយគ្រូឱសថបុរាណ។ដើម្បីបំពេញកិច្ចការនេះលោកវេជ្ជបណ្ឌិតគីប៊ូហាំងប្រធានសមាគមន៍គ្រូឱសថបុរាណខ្មែរបានបញ្ចូលព័ត៌មានបន្ថែមទៀត។

រុក្ខជាតិទាំងអស់ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនេះ អ្នកភូមិបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការព្យាបាលជម្ងឺពួកគេ។ ការប្រើប្រាស់ឱសថបុរាណនេះមិនបានវាស់ចំណុះតាមស្តង់ដាដើម្បីកំណត់កម្រិតប្រើប្រាស់នោះទេ។បរិមាណប្រើប្រាស់នេះគេដាក់តាមដែលអាចធ្វើបាន។ដូច្នេះសំខាន់ត្រូវចាំថាបរិមាណដែលគេប្រើគឺគ្រាន់ជាគោលការណ៍ណែនាំប៉ុណ្ណោះ តែមិនមែនបែបវេជ្ជបញ្ជាទេ។

ស្តែងចេញពីទស្សនៈវិទ្យាសាស្ត្រ ការងារនៅទីវាលធ្វើតាមរយៈកិច្ចប្រជុំ និងការអង្កេតដោយផ្ទាល់នៅនឹងទីកន្លែង។ អង្គការពោការ បានដើរតាមពិធីសារណាហ្គូយ៉ា ដោយប្រើវិធីជូនដំណឹងជាមុន (FPIC) ដើម្បីធានាថាអ្នកភូមិបានយល់ដឹង និងព្រមព្រៀងជាមួយការសិក្សានេះ។ សហគមន៍ និងគ្រូឱសថបុរាណរបស់គេបានបញ្ចូលនៅក្នុងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តអំពីការចែករំលែកចំណេះដឹងរបស់ខ្លួន។

ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ភូមិនិមួយៗត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់ និងសាកសួរអំពីចំណេះដឹងគ្រូឱសថបុរាណរបស់គេ។ ប្រធានភូមិ និងគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើបានរៀបចំការប្រជុំជាសាធារណៈមួយដើម្បីបង្ហាញអំពីគម្រោងនេះ។ អ្នកភូមិបានបោះឆ្នោតដើម្បីទទួលយកការសិក្សាតាមរយៈការលើកដៃ។លោកវេជ្ជបណ្ឌិតហ៊ាងពន្លៃនិងគ្រូឱសថបុរាណបានជូនដំណឹងជាផ្លូវការដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងអភិបាលគណៈអភិបាលស្រុកក្នុងខេត្តរតនគីរី និងស្ទឹងត្រែងថានឹងធ្វើការសិក្សានេះដោយជម្រាបជូនពួកគេថា វាជាមធ្យោបាយមួយដើម្បីផ្តល់តម្លៃពេញលេញដល់ចំណេះដឹងបុរាណរបស់សហគមន៍ ព្រមទាំងជម្រុញការទទួលស្គាល់ធនធានធម្មជាតិជាមធ្យោបាយមួយដើម្បី ផ្តល់ប្រភពប្រាក់ចំណូលដល់ពួកគេប្រកបដោយចីរភាព។

ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ គ្រូឱសថបុរាណ ប្រធានភូមិ និងគណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើបានចុះហត្ថលេខាលើបែបបទ បង្កើតក្របខ័ណ្ឌសិក្សារបស់អង្គការពោការ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១២ តំណាងភូមិទាំងអស់បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងរួមមួយស្តីពីការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់អនុផលព្រៃឈើដោយស្របច្បាប់ និងប្រកបដោយចីរភាព។

ITUB

Location	:	Veun Sai Commune, Veun Sai District, Ratanakiri Province
Ethnicity	:	Montagnard Lao
Population	:	442 inhabitants
Traditional healers	:	Mr MANN Souk, Mr. SUM Pheur, Mr. THUY BUN Ta

KANG NUOK

Location	:	Veun Sai Commune, Veun Sai District, Ratanakiri Province
Ethnicity	:	Kavet
Population	:	537 inhabitants
Traditional healers	:	Mr. SI Sing, Mr. VEL Pang, Mr. DIESH Neam et Mr. DEUIL Niep

▲ *Mr. SI Sing*
លោក ស៊ី ស៊ីង

▲ *Mr. VEL Pang*
លោក វេល ប៉ាង

▲ *Mr. DIESH Neam*
លោក ជៀស នាម

▲ *Mr. DEUIL Niep*
លោក ឌឹល នាប

TALAE

Location	:	Santepheap Commune, Siampang District, Stung Treng Province
Ethnicity	:	Kavet
Population	:	885 inhabitants
Traditional healers	:	Mr. VEL Khuk, Mr. VIENG Henn, Mr. MEY Denh, Mr. BLOY Doeun

KAPIN

Location	:	Santepheap Commune, Siampang District, Stung Treng Province
Ethnicity	:	Kavet
Population	:	587 inhabitants
Traditional healers	:	Mr. BOEUN Chheam, Mr. HEUN Brai

ភូមិអ៊ីនូប

ទីតាំង	:	ឃុំវើនសៃ ស្រុកវើនសៃ ខេត្តរតនគីរី
ជនជាតិ	:	ជនជានដើមឡាវ
ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ	:	៤៤២នាក់
គ្រូឱសថបុរាណ	:	លោក ម៉ាន ស៊ូក, លោក ស៊ុំ ភើ និង លោក ធុយ ប៊ុនតា

▲ Mr. MANN Souk
លោក ម៉ាន ស៊ូក

▲ Mr. SUM Pheur
លោក ស៊ុំ ភើ

▲ Mr. THUY BUN Ta
លោក ធុយ ប៊ុនតា

ភូមិកងណាក

ទីតាំង	:	ឃុំវើនសៃ ស្រុកវើនសៃ ខេត្តរតនគីរី
ជនជាតិ	:	កាវ៉ែត
ចំនួនប្រពលរដ្ឋ	:	៥៣៧នាក់
គ្រូឱសថបុរាណ	:	លោក ស៊ី ស៊ីង, លោក វេល ប៉ាង, លោក ដៀស នាម និង លោក ឌឹល នាប

ភូមិតាឡៃ

ទីតាំង	:	ឃុំសន្តិភាព ស្រុកសៀមប៉ាង ខេត្តស្ទឹងត្រែង
ជនជាតិ	:	កាវ៉ែត
ចំនួនប្រពលរដ្ឋ	:	៨៨៥នាក់
គ្រូឱសថបុរាណ	:	លោក វិល ខុក, លោកលោក វៀង ហិន, លោក ម៉ី ដេញ និង លោក ប្លួយ ឡឿន

ភូមិតាពីន

ទីតាំង	:	ឃុំសន្តិភាព ស្រុកសៀមប៉ាង ខេត្តស្ទឹងត្រែង
ជនជាតិ	:	កាវ៉ែត
ចំនួនប្រពលរដ្ឋ	:	៥៨៧នាក់
គ្រូឱសថបុរាណ	:	លោក ប៊ឺន ឈាម, លោក ហឿន ប្រៃ

AMPHINEURION MARGINATUM (ROXB.) D.J.MIDDLETON

Scientific name	:	*Amphineurion marginatum*
Family	:	*Apocynaceae*
Local name	:	Kheur Dât (Lao)
Khmer name	:	Kralao Ampé

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	10 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	May, June
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem, roots
Collection method	:	dig, cut and peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Traditional therapeutic values:
diarrhea, stomach pain, postpartum treatment

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diarrhea and stomach pain, dermatosis, galactagogue
Part used	:	roots and vine
Collection method	:	dig, cut, peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

ក្រឡាំពៃ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Amphineurion marginatum*
អំបូរ	:	*Apocynaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ខឿដត (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ក្រឡាំពៃ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ខ្សាច់
អាយុកាល	:	១០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែឧសភា-មិថុនា
រដូវផ្លែ	:	ខែកក្កដា-សីហា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់ ស្ងោរ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាក, ចុកពោះ, ឆ្លងទន្លេ, រោគសើរស្បែក, ចេញទឹកដោះ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, វល្លិ វិធី
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់, ស្ងោរ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
រាក, ចុកពោះ,
ស្ត្រីក្រោយឆ្លងទន្លេ

ALBIZIA MYRIOPHYLLA BENTH

Scientific name	:	*Albizia myriophylla*
Family	:	*Mimosoideae*
Local name	:	Ya Mu Phaem (Kavet)
Khmer name	:	Vor Em

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, hilly
Life cycle	:	10 to 30 years
Biological cycle - Flowering	:	January - February
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	abdominal bloating, cough and fatigue
Part used	:	vine
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	decoction

Traditional therapeutic values: abdominal bloating, energizing, synergistic and tonic agent, cough, food poisoning

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Albizia myriophylla*
អំបូរ : *Mimosoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : យ៉ាមីផ្អែម (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អែម

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : វល្លិ
ទីជម្រក : ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ដីល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល : ១០-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ : ខែមិនា-មេសាភា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ដើម
វិធីប្រមូលផល : កាត់
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណក
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក គី ប៊ូហាំង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ហើមពោះ, ជំនួយកម្លាំង, ក្អក, ធ្វើមេតំបែ
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : វល្លិ៍
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

កបនឹងជម្ងឺ:
ឫសដូងបាត, ថ្នាំកម្លាំង, ក្អក, បំពុលត្រី

AMORPHOPHALLUS KONJAC K. KOCH

Scientific name	:	*Amorphophallus konjac*
Family	:	*Araceae*
Local name	:	Haduoy (Kavet)
Khmer name	:	Toal Prey

Description and Habitat

Type	:	herb
Habitat	:	open area, deciduous forest, bushland
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to 6 years
Biological cycle - Flowering	:	August-September
Biological cycle - Fruiting	:	January-February
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	tubers
Collection method	:	dig
Traditional use	:	drink dried tubule powder mixed with honey

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Pang

Traditional therapeutic values: For food consumption

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	hemorrhoids, longevity
Part used	:	rhizome
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	tubule powder or decoction mixed with honey

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Amorphophallus konjac*
អំបូរ	:	*Araceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ហជួយ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ទាល់

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ទំនេរ ព្រៃល្បោះ ព្រៃគុម្ពោត
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០៥-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ស្ល

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក វេល ប៉ាង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឫសដូងបាត, អាយុវឌ្ឍនៈ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក ឬម្សៅមើមសុទ្ធជាមួយទឹកឃ្មុំសម្រាប់លេប

កបនឹងជម្ងឺ:
ធ្វើជាអាហារ

AMPELOCISSUS ARACHNOIDEA (HAUSSKN.) PLANCH.

Scientific name	:	*Ampelocissus Arachnoidea*
Family	:	*Vitaceae*
Local name	:	Young Chiem (Kavet)
Khmer name	:	Tum Paing Bay Chou Prey

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	rootstock, creepers
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Pang

Traditional therapeutic values:
syphilis and fever, diuretic agent

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	leucorrhea, hemorrhoids and sexually transmitted disease
Part used	:	rootstock
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

ទំពាំងបាយជូរព្រៃ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Ampelocissus Arachnoidea*
អំបូរ	:	*Vitaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	យឹងដែម (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ទំពាំងបាយជូរព្រៃ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

បណ្ណាល័យ ហ៊ុន សែន
HUN SEN LIBRARY
R.U.P.P.
សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	មើម, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក វេល ប៉ាង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	បញ្ចុះនោម, ឫសដូងបាត, កាមរោគ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
កើតលឿង នោមទាស់
គ្រុន

ANCISTROCLADUS TECTORIUS (LOUR.) MERR.

Scientific name	:	*Ancistrocladus tectorius*
Family	:	*Ancistrocladaceae*
Local name	:	Nâng (Kavet)
Khmer name	:	Khan Ma

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, gravelly
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	August-September
Biological cycle - Fruiting	:	September, October
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	boil and drink or poor in a bath

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Traditional therapeutic values: pruritus

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	postpartum pains, malaria, diarrhea, tonic agent, dermatosis
Part used	:	root
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or bath (8 to 16 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Ancistrocladus tectorius*
អំបូរ	:	*Ancistrocladaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ណាង់ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ខាន់ ម៉ា

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ខ្សាច់, គ្រួស
អាយុកាល	:	០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ	:	ខែកញ្ញា-តុលា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ដាំទឹកផឹក និង ងូត

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ស្ត្រីឆ្លងទន្លេ, គ្រុនចាញ់, រាគ, ជំនួយកម្លាំង, រមាស់សើរស្បែក
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក និងងូតពី០៨-១៦ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ។

កបនឹងជម្ងឺ:

រមាស់

AZADIRACHTA INDICA A.JUSS.

Scientific name	:	*Azadirachta indica*
Family	:	*Meliaceae*
Local name	:	Sdov (Kavet)
Khmer name	:	Sdov/Sdav

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	degraded forest, dense forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	50 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	July-August
Biological cycle - Fruiting	:	September-November
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark and roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	cough, malaria

Sources

Village(s)	:	Kapin, Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. BLOY Doeun, Mr. HEUN Brai

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
cough, malaria

Therapeutic values	:	malaria, dermatosis (root and bark) leucorrhea and general health concerns (hardwood) furuncle (leaves)
Part used	:	bark, roots
Collection method	:	dig, cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10-20 gr) or powder (2-3 times)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Azadirachta indica*
អំបូរ	:	*Meliaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ស្ដូវ (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ស្ដៅ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ដុះក្នុងព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	៥០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-សីហា
រដូវផ្លែ	:	ខែកញ្ញា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក, ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក , កាត់
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ក្អក, គ្រុនចាញ់

ប្រភព

ភូមិ	:	កាពីន, តាឡេ
ជនជាតិ	:	ការ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ហើន ប្រាយ, លោក ប្លួយ ដឹន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឫស សម្បកព្យបាលគ្រុន, គ្រុនចាញ់ និងស្បែកលឿង។ ខ្លឹមព្យាបាលធ្លាក់ស និង ចម្រើនអាយុ។ ស្លឹកព្យាបាលពិសបូស។
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់ ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-២០ក្រាម។ម្សៅ២-៣ក្នុង១ថ្ងៃ

តបនឹងជម្ងឺ:
ក្អក, គ្រុនចាញ់

BAUHINIA PULLA CRAIB

Scientific name	:	*Bauhinia pulla*
Family	:	*Caesalpinioideae*
Local name	:	Krâk (Kavet)
Khmer name	:	Chondeu sva

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	edge of forest, bushland, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	20 to 30 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

Traditional therapeutic values: diarrhea

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	nervous stimulant,back and waist pains, food poisoning, tonic agent
Part used	:	vine
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 20 gr)

វល្លិជណ្តើរស្វា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Bauhinia pulla*
អំបូរ	:	*Caesalpinioideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ក្រក (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិជណ្តើរស្វា

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ជាយព្រៃ ព្រៃគុម្ពោត ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	២០-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមេសា-ឧសភា
រដូវផ្លែ	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង

កបនឹងជម្ងឺ:
ពក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រំញោចសសៃ, ពុលអាហារ, រោគស្លឹក, ឈឺចង្កេះ និងជំនួយកម្លាំង
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

BLUMEA BALSAMIFERA (L.) DC.

Scientific name	:	*Blumea balsamifera*
Family	:	*Compositae*
Local name	:	Ha Pouk (Kavet)
Khmer name	:	Bay Mat

Description and Habitat

Type	:	weed
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	4 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	February, March
Biological cycle - Fruiting	:	April, May
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk, bark
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction and inhalation

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Khuk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
urinary retention

Therapeutic values	:	headaches, flu, dysmenorrhea, phlegm accumulation
Part used	:	leaves and stalk
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction and steam bath (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Blumea balsamifera*
អំបូរ	:	*Compositae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ហាពុក (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	បាយម៉ាត

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	៤-៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកុម្ភៈ-មិនា
រដូវផ្លែ	:	ខែមេសា-ឧសភា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	ដោយគ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់, ស្ងោះ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ឆ្លុង

ប្រភព

ភូមិ	:	តាឡេ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក វែល យុក

កបនឹងជម្ងឺ:
នោមទាស់

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឈឺក្បាល, ផ្តាសសាយ, ចុកពោះពេលមានរដូវ, ឆ្លងបញ្ចេញញើស, បញ្ចេញស្លេស្ម៍
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ស្លឹក និង ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក១៥-៣០ក្រាម

BRIDELIA TOMENTOSA BLUME

Scientific name	:	*Bridelia tomentosa*
Family	:	*Euphorbiaceae*
Local name	:	Sum Sar (Lao)
Khmer name	:	Deum Day Tonn

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	open area
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	1 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	drink grated roots marinated in a glass of water

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk

Traditional therapeutic values: measles

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	bleeding, nausea (roots). hematemesis, lactation stimulation, infantile thrush (the whole plant)
Part used	:	all parts
Collection method	:	dig, cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Bridelia tomentosa*
អំបូរ : *Euphorbiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ស៊ុមសា (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ដើមដែទន់

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក : ដីវាលទំនេរ
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ០១-០៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ : ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : ដោយគ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ម៉ាន់ ស៊ុក

កបនឹងជម្ងឺ:
កញ្ជ្រឹល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឫសព្យាបាលធ្លាក់ឈាម និង ក្អួតចង្អោរ។ រុក្ខជាតិទាំងមូលជំនួសរសៃ ចេញទឹកដោះ,ច្រាំងកូនក្មេង។
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

CAESALPINIA DIGYNA ROTTLER

Scientific name	:	*Caesalpinia digyna*
Family	:	*Caesalpinioideae*
Local name	:	Khvav
Khmer name	:	Vor Khvav

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	10 to 15 years
Biological cycle - Flowering	:	July-August
Biological cycle - Fruiting	:	September-October
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. BLOY Doeun

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: arthritis

Therapeutic values	:	vein relaxation
Part used	:	stalk
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Caesalpinia digyna*
អំបូរ	:	*Caesalpinioideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ខ្វាវ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិ ខ្វាវ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីក្តំ
អាយុកាល	:	១០-១៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកក្កដា-សីហា
រដូវផ្លែ	:	ខែកញ្ញា-តុលា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	តាឡៃ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ប្លួយ ជីន

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺដៃជើង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ជំនួយសរសៃ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

CAESALPINIA SAPPAN L.

Scientific name	:	*Caesalpinia sappan*
Family	:	*Caesalpinioideae*
Local name	:	Lang Rumbang (Kavet)
Khmer name	:	Sbeng

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	village, open area, non crop area
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, gravelly, clay
Life cycle	:	10 to 30 years
Biological cycle - Flowering	:	July, August
Biological cycle - Fruiting	:	September, October
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Pang

Traditional therapeutic values:
energizing and tonic agent, diarrhea

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	increase in red blood cells (heartwood) amenorrhea, emmenagogue, haemostatic agent
Part used	:	essence and stalk
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (5 to 10 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Caesalpinia sappan*
អំបូរ : *Caesalpinioideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ឡងរំបង (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ស្បែង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក : ភូមិ, ដីទំនេរ, ដីវាល
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់, គ្រួស, កណ្ដោង
អាយុកាល : ១០-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែកក្កដា-សីហា
រដូវផ្លែ : ខែកញ្ញា-តុលា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណាក
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : វែល ឡង់

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ខ្លឹមជួយបង្កើនគ្រាប់ឈាម, ធ្វើឲ្យរដូវធ្លាក់ទៀង និង ឃាត់ឈាម
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ខ្លឹម, ដើម
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ស្រាឬដាំទឹកផឹកពី០៥-១០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ជំនួយកម្លាំង, រាក

CANANGA LATIFOLIA HOOK.F.&THOMOSN

Scientific name	:	*Cananga latifolia*
Family	:	*Annonaceae*
Local name	:	Am Bom (Kavet)
Khmer name	:	Chhke Sreng (Lao)

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest surrounding the villages
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	February - April
Biological cycle - Fruiting	:	May - July
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub, Kang Nuok, Talae
Ethnie(s)	:	Lao and Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing, Mr. BLOY Doeun

Traditional therapeutic values:
cough, fever

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	healing agent, fever, cough, bronchitis,
Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (5 to 15 gr)

ឆ្កែស្រេង

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Cananga latifolia*
អំបូរ	:	*Annonaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	អំបូម (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ឆ្កែស្រេង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះក្បែរភូមិ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកុម្ភៈ-មេសា
រដូវផ្លែ	:	ខែឧសភា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	ដោយគ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប, កងណក, តាឡៀ
ជនជាតិ	:	ឡាវ, ការ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង, លោក ប្លួយ ជីន

កបនឹងថម្មី:

ក្អក, គ្រុន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ផ្សះទូទៅ, កោសម្ងរដក់ព្យាបាលរលាកច្រមុះ, ក្អក,រលាកទងសួត
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស និង ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក , កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-១៥ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

CAPPARIS MICRACANTHA DC. (SUBSP. MICRACANTHA)

Scientific name	:	*Capparis micracantha*
Family	:	*Capparidaceae*
Local name	:	Say Sou (Lao)
Khmer name	:	Kancheu Bay Dach

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	next to the village, edge of forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	10-20 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: measles

Therapeutic values	:	diabetes, bronchitis, headache, sinusitis
Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction from 15 to 30 gr. per day, smook in proper amount

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Capparis micracantha*
អំបូរ	:	*Capparidaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	សាយស៊ូ(ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	កញ្ជើបាយដាច

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ក្បែរភូមិ, ជាយព្រៃ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	១០-២០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	មេសា, ឧសភា
រដូវផ្លែ	:	មិថុនា, កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ី ទុប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ាន់ ស៊ុក

កបនឹងជម្ញឺ:
កញ្ជើល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ទឹកនោម, រលាកទងសួត, បំបាត់ឈឺក្បាល។ ដើមកោសជក់ព្យាបាលរលាកច្រមុះ
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ។ ជក់តាមចំនួនសមរម្យ

CAREYA ARBOREA ROXB.

Scientific name	:	*Careya arborea*
Family	:	*Lecythidaceae*
Local name	:	Kandul (Kavet), Kadon (Lao)
Khmer name	:	Kandol

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, evergreen forest, hilly forest plateau
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, stones
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	April, Mai
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction, pound to apply on wound area

Sources

Village(s)	:	Itub, Kang Nuok, Talae
Ethnie(s)	:	Lao and Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta, Mr. VEL Pang Mr. BOEUN Chheam

Traditional therapeutic values:
diarrhea, ulcers (Itub and Kapin)
For food consumption (Kang Nuok)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	ulcers, colitis, diarrhea, cough, healing agent
Part used	:	essence and roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (9 to 12 gr)

កណ្ដោល

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Careya arborea*
អំបូរ	:	*Lecythidaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	កណ្ដាល (ភូមិអ៊ីទូប) កាជ្ជូន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	កណ្ដោល

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង, តំបន់ភ្នំ, ខ្ពង់រាប
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដី ល្បាយគ្រួសថ្ម
អាយុកាល	:	លើសពី១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមេសា-ឧសភា
រដូវផ្លែ	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	ដោយគ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក បុកបិតដំបៅ

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប, កងណុក, កាពីន
ជនជាតិ	:	ឡាវ, កាវ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយប៊ុនតា, លោក វេល ប៉ាង, លោក បឿញ ឈាម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ផ្សះដំបៅ,ធ្លាក់ស,រាក,ក្អក,ផ្ដាសសាយ,ផ្សះទូទៅ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស,ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹក៩-១២ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ព្យាបាលជម្ងឺ រាក និង ផ្សះដំបៅនៅភូមិអ៊ីទូប និងកាពីន។
ហូបជាអាហារ នៅភូមិកងណក។

CHROMOLAENA ODORATA (L.) R.M.KING & H.ROB.

Scientific name	:	*Chromolaena odorata*
Family	:	*Compositeae*
Local name	:	Vay Meung,Tor Tol (Kavet)
Khmer name	:	Tun trean Khet

Description and Habitat

Type	:	herb
Habitat	:	fallow field, deciduous forest, in the village
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	laomy
Life cycle	:	01-05 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	leaves and roots
Collection method	:	dig, pick and peel
Traditional use	:	decoction or greated leaves applied on the injury

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok,Kapin, Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing , Mr. BOEUN Chheam Mr. VEL Khuk

Traditional therapeutic values:
flu and headaches (Kang Nuok)
cough, abdominal cramps and colitis (Kapin)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	cough, abdominal bloating, hepatitis, malaria, leucorrhea
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

ទន្រ្ទានខែត្រ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Chromolaena odorata*
អំបូរ	:	*Compositeae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	វ៉ាយ មឿង, ទកទោល (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ទន្រ្ទានខែត្រ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ដីវាលទំនេរ, ព្រៃល្បោះក្នុងភូមិ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០១-០៥ ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ	:	ខែមិនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ស្លឹក, ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, បេះ, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក, បុកបិតរបួស

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក, កាពីន, តាឡេ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង, លោក បឿញ ឈាម, លោក វែល យុក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ក្អក, ឈឺពោះ, រលាកថ្លើម, គ្រុនចាញ់, ធ្លាក់ស
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ព្យាបាលជម្ងឺផ្តាសសាយ និងឈឺក្បាលនៅភូមិកងណាក។ ព្យាបាលជម្ងឺ ក្អក ឈឺពោះនិងចុកពោះនៅភូមិកាពីន។ ព្យាបាលរបួសនៅភូមិតាឡេ

CINNAMOMUM CARYOPHYLLUS (LOUR.) S.MOORE

Scientific name	:	*Cinnamomum caryophyllus*
Family	:	*Lauraceae*
Local name	:	Tem Hâl (Kavet), Chuong (Lao)
Khmer name	:	Kravah Daem

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	fallow field, deciduous forest evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	laomy, hilly
Life cycle	:	20 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	December- February in general November-December in Kapin
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kapin, Itub
Ethnie(s)	:	Kavet, Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. BOEUN Chheam, Mr. MANN Suk

Traditional therapeutic values: postpartum treatment, stomach pain, muscle and waist pains.

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diarrhea, abdominal pain, headache, bloating, indigestion, dysmenorrhea, back pain
Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig, cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (3 to 6 gr)

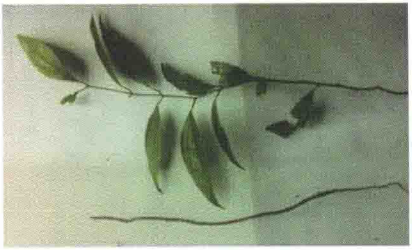

ក្រវាញដើម

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Cinnamomum caryophyllus*
អំបូរ	:	*Lauraceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	តើមហល (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត), ជ្លួង(ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ក្រវាញដើម

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើតូច
ទីជម្រក	:	វាលទំនេរ, ព្រៃស្រោង, ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	២០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែធ្នូ-កុម្ភៈនៅភូមិអ៊ីទូប និង ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូនៅភូមិកាពីន
រដូវផ្លែ	:	ខែមីនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប, កាពីន
ជនជាតិ	:	ការ៉ែត, ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ាន់ ស៊ុក, លោក បឿញ ឈាម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាក, ឈឺពោះ, ឈឺក្បាល, ហើមពោះ, អាហារមិនរលាយ, ឈឺពោះពេលមករដូវ, ឈឺចង្កេះ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស និង ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់ ស្ងោរ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី០៣-០៦ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ជំនួយសុខភាព ក្រោយឆ្លងទន្លេ, ហើមពោះ, ឈឺខ្លួន, ឈឺចង្កេះ

CINNAMOMUM INERS BLUME

Scientific name	:	*Cinnamomum iners*
Family	:	*Lauraceae*
Local name	:	Chuong Men
Khmer name	:	Kamplam

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	riverbanks, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	50 to 60 years
Biological cycle - Flowering	:	May, June
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig and peel
Traditional use	:	drink

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: measles

Therapeutic values	:	carminative agent, dysmenorrhea, bloating, bone fracture
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig, cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily drink or powder (1 to 5 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Cinnamomum iners*
អំបូរ : *Lauraceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ជ្លួងមែន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : កំផ្លាម

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : តាមមាត់ទឹក និង ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ៥០-៦០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ឧសភា, មិថុនា
រដូវផ្លែ : កក្កដា, សីហា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានតិច
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ី ទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ស៊ុមហឿ

កបនឹងជម្ងឺ:
កញ្ជ្រើល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឫស និងសម្បកប្រើជំនួយកម្លាំង, បណ្តេញខ្យល់, រាំងរដូវ, ហើមពោះ និងឆ្អឹងបាក់
នែកប្រើប្រាស់ : ឫស និង សម្បក
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់ ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ប្រើជាម្សៅ ឬ ដាំផឹកពី១-៥ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

Scientific name	:	*Cissus adnata*
Family	:	*Vitaceae*
Local name	:	Hun Nhey
Khmer name	:	Day Khmao

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	edges of deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	May, June
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	leaves applied locally or decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: malaria, furuncle

Therapeutic values	:	fever
Part used	:	vine
Collection method	:	cutting
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

ដៃខ្មោច

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Cissus adnata*
អំបូរ : *Vitaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ហ៊ុបញី (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ដៃខ្មោច

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : វល្លិ
ទីជម្រក : មាត់ព្រៃ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល : ០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ឧសភា, មិថុនា
រដូវផ្លែ : កក្កដា, សីហា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : វល្លិ
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ស្ងួកបុកបិត ឬសងាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ធុយប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : គ្រុន
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : វល្លិ
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : កផឹកពី ១០-៣០ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុនចាញ់, បូស
(បុកស្លឹកបិត)

COMBRETUM LATIFOLIUM BL.

Scientific name	:	*Combretum latifolium*
Family	:	*Combretaceae*
Local name	:	Khi Min Teak
Khmer name	:	Ksuos Romeat

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	edges of deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	hilly, clay
Life cycle	:	10 to 20 years
Biological cycle - Flowering	:	December- February
Biological cycle - Fruiting	:	March-April
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and vine
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	soak in water and drink

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: fever, splenomegaly

Therapeutic values	:	increase in red blood cells, postpartum treatment
Part used	:	roots and vine
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 15 gr)

ខ្យួសរមៀត

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Combretum latifolium*
អំបូរ	:	*Combretaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឃីមីនទិក (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ខ្យួសរមៀត

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	មាត់ព្រៃ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ភ្នំ, ដីកណ្តាង
អាយុកាល	:	១០-២០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែធ្នូ-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ	:	ខែមីនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកទុកងូត និងផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	បង្កើនឈាម, កូនខ្ចី
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកកំរិតប្រើ ១០-១៥ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុន, ធ្លាក់អណ្តើក

COSCINIUM FENESTRATUM (GOETGH.) COLEBR.

Scientific name	:	*Coscinium fenestratum*
Family	:	*Menispermaceae*
Local name	:	Panat (Lao)
Khmer name	:	Vor Romiet

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, gravelly, rocky
Life cycle	:	10 to 30 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae, Kapin
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. MEY Denh, Mr. HEUN Brai

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
flu and fever

Therapeutic values	:	diarrhea, dysentery, enteritis, indigestion, malaria
Part used	:	vine and roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (5 to 10 gr)

វល្លិ រមៀត

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Coscinium fenestratum*
អំបូរ	:	*Menispermaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ប៉ាណាត់ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិ រមៀត

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, ដីល្បាយ, គ្រួសថ្ម
អាយុកាល	:	១០-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ	:	ខែមិនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	តាវ៉ែ្ឡ, កាពីន
ជនជាតិ	:	កាវ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ី ដេញ, លោក ហ៊ើន ប្រាយ

កបនឹងថ្មី:

ផ្តាសសាយ, គ្រុន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាក, រាកមួល, រលាកពោះវៀន, ពិបាករំលាយអាហារ, គ្រុនចាញ់
នែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី ០៥-១០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

COSTUS SPECIOSUS (KOENIG J,E.SMITH)

Scientific name	:	*Costus speciosus*
Family	:	*Costaceae*
Local name	:	Kandar (Kavet)
Khmer name	:	Tra Thok

Description and Habitat

Type	:	herb
Habitat	:	wetlands and almost everywhere
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	all year long
Biological cycle - Fruiting	:	all year long
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed and rhizomes

Traditional medical use

Part used	:	all parts
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

កបនឹងជម្ងឺ:
diuretic agent

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	urethritis, diuretic agent, ear infection, cunjunctivitis, snake bites, anti-inflammatory agent
Part used	:	rhizome
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	fresh powder (3 to 10 gr). Daily decoction of fresh rhizome (20 to 50 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Costus speciosus*
អំបូរ	:	*Costaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	កណ្ដារ (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ត្រថុក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ដីសើម ស្ទើគ្រប់តំបន់
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	គ្រប់រដូវ
រដូវផ្លែ	:	គ្រប់រដូវ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់និងក្អៀង

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់	:	រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	ការ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	សំរកហើមទឹក, បញ្ចុះទឹកនោម, រលាកបង្កនោម, ធ្លាក់ស, ពស់ចឹក, រលាកត្រចៀកមានខ្ទុះ, និង ឈឺភ្នែក
នៃកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី០៣-១០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ(ជាម្សៅ)។ ស្រស់ ២០-៥០ក្រាម

តបនឹងជម្ងឺ:
សម្រកហើម

COUROUPITA GUIANENSIS AUBERT

Scientific name	:	*Couroupita guianensis*
Family	:	*Lecythidaceae*
Local name	:	Nom Nhan (Lao)
Khmer name	:	Raing Phnom or Sal Preuk

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	planted at the local pagoda
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February
Biological cycle - Fruiting	:	March, May
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values: measles

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	malaria, dysentery
Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

សាលព្រឹក្ស

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Couroupita guianensis*
អំបូរ	:	*Lecythidaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ណាំញ៉ាន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	សាលព្រឹក្ស

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	គេយកមកដាំលំអតាមវត្តអារាម
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីកណ្តោង
អាយុកាល	:	លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ	:	ខែមិនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

កបនឹងថម្មី:
កញ្ច្រឹល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាកមួល, គ្រុនចាញ់
នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹកពី១៥-៣០ក្រាម

CURCUMA ZEDOARIA (BERG) ROSCOE

Scientific name	:	*Curcuma zedoaria*
Family	:	*Zingiberaceae*
Local name	:	Chrav angchrav (Kavet)
Khmer name	:	Preah Angkol

Description and Habitat

Type	:	herb
Habitat	:	edges of deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, gravelly, rocky, hilly
Life cycle	:	30-100 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	no fruit
Abundance	:	many
Regeneration	:	rhizome

Traditional medical use

Part used	:	stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: gastralgia, dyspepsy

Therapeutic values	:	gastritis, indigestion, vomiting, irregular menstruations
Part used	:	rhizome (powder)
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily powder decoction (3 to 6 gr)

ព្រះអង្គោល

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Curcuma zedoaria*
អំបូរ	:	*Zingiberaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ប្រាវអង់ប្រាវ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ព្រះអង្គោល

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	មាត់ព្រៃ ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីល្បាយគ្រួសថ្ម ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	៣០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	គ្មាន
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	ក្បៀង

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

Sources

ភូមិ	:	កងណក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រលោកក្រពះ, អាហារមិនរលាយ, ក្អួត, រដូវមិនទៀង
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	មើម (ម្សៅ)
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក ពី៣-៦ ក្រាមជាម្សៅក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:

រាគ និង ចុកពោះ

CYCLEA BARBATA MIERS

Scientific name	:	*Cyclea barbata*
Family	:	*Menispermaceae*
Local name	:	Ma Nây (Lao)
Khmer name	:	Preah Krong

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	deciduous forest, Hilly forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	4 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: fever

Therapeutic values	:	malaria, diuretic agent, expectorant, tonic agent , varicella (chickenpox), hemorrhoids
Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig, cut and pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction in fresh material from 50 to 100 grams.

ព្រះក្រុង ឬប្រក្រុង

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Cyclea barbata*
អំបូរ	:	*Menispermaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ម៉ាណាយ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ព្រះក្រុង ឬប្រក្រុង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ជាយព្រៃព្រៃល្បោះ តំបន់ភ្នំ
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	០៤-០៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	គ្រុនចាញ់, បញ្ចុះនោម, កាត់ស្លេស្ម៍, បាយបាន, អុតស្វាយ, ឫសដូងបាត
នៃកប្រើប្រាស់	:	ឫស និងដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក,កាត់, បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ស្រស់ដាំផឹកពី៥០-១០០ក្រាម

កបនឹងជម្ងឺ:

គ្រុន

DALBERGIA LANCEOLARIA SUBSP.PANICULATA (ROXB.) THOTH.

Scientific name	:	*Dalbergia lanceolaria*
Family	:	*Papilionoideae*
Local name	:	Tem Padong Bak (Kavet)
Khmer name	:	Snoul

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	December, January
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Pang

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: back pain, nevralgia

Therapeutic values	:	indigestion, colitis, abdominal bloating
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

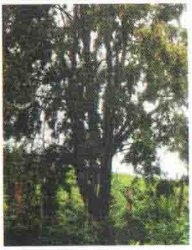

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Dalbergia lanceolaria*
អំបូរ : *Papilionoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ឡូងហ្វូងហ្វុក (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ស្នួល

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : លើសពី១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ : ធ្នូ-ខែមករា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : សម្បក
វិធីប្រមូលផល : ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណាក
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក វេល ប៉ាង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : អាហារមិនរលាយ, ចុកពោះ, ធ្លល់, ហើមពោះ
នែកប្រើប្រាស់ : ឫសដើម
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺចង្កេះ ឈឺសសៃ

DESMODIUM STYRACIFOLIUM (OSBECK.)MERR

Scientific name	:	*Desmodium styracifolium*
Family	:	*Papilionoideae*
Local name	:	Kum Kây Dâk Khân (Lao)
Khmer name	:	Smao Tralâp Popork

Description and Habitat

Type	:	herb
Habitat	:	open area
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	1 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	March, April
Biological cycle - Fruiting	:	May, June
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	all parts
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
back pain

Therapeutic values	:	diuretic agent, kidney stones, oedema
Part used	:	all parts
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 20 gr)

ស្មៅត្រឡប់ពពក

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Desmodium styracifolium*
អំបូរ	:	*Papilionoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	គុំកយជកខន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ស្មៅត្រឡប់ពពក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ដីវាលទំនេរ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០១-០៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិនា-មេសា
រដូវផ្លែ	:	ខែឧសភា-មិថុនា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល	:	ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ាន់ ស៊ិក

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺចង្កេះ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	បញ្ចុះនោម, គ្រួសតម្រងនោម, ហើម
នែកប្រើប្រាស់	:	រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល	:	ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

DILLENIA HOOKERI PIERRE

Scientific name	:	*Dillenia hookeri*
Family	:	*Dilleniaceae*
Local name	:	Blâr Pat (Kavet and Lao)
Khmer name	:	Plou Bat

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest, field
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, rocky, gravelly, hilly
Life cycle	:	5 to 6 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok, Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing, Mr. VIENG Hen

Traditional therapeutic values:
uterine bleeding (Kang Nuok)
colitis (Talae)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	stomach pain, fatigue, uterine bleeding and pains, hemorrhoids
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Dillenia hookeri*
អំបូរ	:	*Dilleniaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	បឡ ប៉ាត (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត) ប្លាប៉ាត (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ភ្លូបាត

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ ដីវាល
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់,ដីល្បាយ,ថ្មគ្រួស,ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	០៥-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក, តាឡេ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង, លោក វៀង ហិន

កបនឹងជម្ងឺ:
ស្បូន និងធ្លាក់ឈាម
នៅភូមិកងណាក
ព្យាបាលចុកពោះ
នៅភូមិតាឡេ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ចុកពោះ, ជំនួយកំលាំង, បាយបាន, ស្បូនធ្លាក់ឈាម, ផ្សះស្បូន, ឫសដូងបាត
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫសដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាម

DIOECRESCIS ERYTHROCLADA (KURZ) TIRVENG.

Scientific name	:	*Dioecrescis erythroclada*
Family	:	*Rubiaceae*
Local name	:	Kao (Kavet)
Khmer name	:	Chak Kra Lek

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest, hilly forest evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay, outcrops
Life cycle	:	5-10 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk, branches
Collection method	:	cut and peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Traditional therapeutic values: vein and waist pains, rheumatism

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	back pain, muscle pain, paresthesia, paralysis, kidney inflammation
Part used	:	fruit and bark
Collection method	:	pick, peel, cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (9 to 12 gr)

ចាក់ក្រឡេក

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Dioecrescis erythroclada*
អំបូរ	:	*Rubiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ហ្គោ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ចាក់ក្រឡេក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ ព្រៃស្រោង ដីភ្នំ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ កណ្តោង ថ្ម
អាយុកាល	:	៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម, មែក
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឈឺចង្កេះ, ឈឺខ្លួន, ស្ពឹក, ខ្ទិន, រលាកតម្រងនោម
នែកប្រើប្រាស់	:	ផ្លែ និង សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	បេះ, ស្ងោះ, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី០៩-១២ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:

ឈឺសសៃ, ឈឺចង្កេះ, ឈឺខ្លួន

DIOSPYROS BEJAUDI (LECOMTE)

Scientific name	:	*Diospyros bejaudi*
Family	:	*Ebenaceae*
Local name	:	Nang Dam (Lao)
Khmer name	:	Angkat kmao

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, moutain
Life cycle	:	10 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
fever, measles

Therapeutic values	:	diarrhea, fever
Part used	:	bark
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30gr.)

អង្កត់ខ្មៅ

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Diospyros bejaudi*
អំបូរ : *Ebenaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ណាងដាំ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អង្កត់ខ្មៅ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ដីក្នុំ
អាយុកាល : ១០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ : ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍ : មានតិច
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ស៊ុមហឿ

តបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុន,កញ្ជ្រឹល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : រាក, គ្រុន
នែកប្រើប្រាស់ : សម្បក
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី ១០-៣០ ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ

DIOSPYROS EHRETIOIDES (WALLICH. EXG.DON)

Scientific name	:	*Diospyros ehretioides*
Family	:	*Ebenaceae*
Local name	:	Kantrov tranh Nam Yuoy
Khmer name	:	Ming Maing

Description and Habitat

Type	:	trees
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok, Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr SI Sing, Mr. MEY Denh

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: stomach pain, uterine bleeding

Therapeutic values	:	back pain, colitis, tuberculosis, tonic agent, uterine bleeding
Part used	:	roots
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Diospyros ehretioides*
អំបូរ : *Ebenaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : កន្ត្រៃត្រេញ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ណាំមយួយ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : មីងមាំង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ជាង១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : កក្កដា
រដូវផ្លែ : សីហា, កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណក, តាឡេ
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ស៊ី ស៊ឹង, លោក មី ដេញ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឈឺចង្កេះ, ចុកពោះ, របេង, ជំនួយកំលាំង, បាយបាននិងស្បូនធ្លាក់ឈាម
នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ត្រាំស្រា ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងថ្មី:
ចុកពោះ, ផ្សះស្បូន

DIOSPYROS FILIPENDULA (PIERRE XE LECOMTE)

Scientific name	:	*Diospyros filipendula*
Family	:	*Ebenaceae*
Local name	:	Kok Khi Nou (Lao)
Khmer name	:	Ambeng Ches

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, hilly forest evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay, outcrops
Life cycle	:	50 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk

Traditional therapeutic values: fever, varicella (chickenpox)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	never used
Part used	:	n/a
Collection method	:	n/a
Medicinal use and dosage	:	n/a

អម្បែងបែស

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Diospyros filipendula*
អំបូរ : *Ebenaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : កុកឃីន្ទ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អម្បែងបែស

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ ព្រៃស្រោង ដីភ្នំ
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ កណ្ដេង ថ្ម
អាយុកាល : ៥០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ : ខែមិនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ម៉ាន់ ស៊ុក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : មិនដែលប្រើ
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : អត់មាន
វិធីប្រមូលផល : អត់មាន
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : អត់មាន

កបនឹងថម្ងៃ:
គ្រុន, អុតស្វាយ

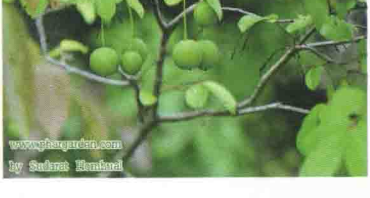

DIOSPYROS NITIDA MERR.

Scientific name	:	*Diospyros nitida*
Family	:	*Ebenaceae*
Local name	:	Hing Hân (Lao)
Khmer name	:	Chheu Pleung

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, hilly forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	50 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	July, August
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots, stalk, branches
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	grated root and stalk decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values: malaria, dysmenorrhea, tension, stress

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	dysmenorrhea, nervous and muscular stimulant in parasthesia and hemiplegia
Part used	:	leaves, stalk, roots
Collection method	:	dig, cut, pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 15 gr)

Not recommended for pregnant and breastfeeding women

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Diospyros nitida*
អំបូរ : *Ebenaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ហីងហាន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ឈើក្លើង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ ភ្នំទាប
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ៥០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : មិថុនា, សីហា
រដូវផ្លែ : មិថុនា, សីហា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស, ដើម, មែក
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក គី ប៊ូហាំង, លោក ស៊ុមហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : រដូវមិនទៀង, ទំលាក់ឈាមរដូវ, ស្លឹកស្រពន់, ស្លាប់ដៃជើង
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ស្លឹក, ដើម, ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីកកាត់បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំផឹកពី១០-១៥ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ។

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះហាមប្រើ

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុនចាញ់, រាំងរដូវ, ស្លឹកស្រពន់

DIPTEROCARPUS INTRICATUS (DYER)

Scientific name	:	*Dipterocarpus intricatus*
Family	:	*Dipterocarpaceae*
Local name	:	Tbeng
Khmer name	:	Trach

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, hilly forest evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	50 to 60 years
Biological cycle - Flowering	:	July, August
Biological cycle - Fruiting	:	September, October
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	suck

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values: tooth ache

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	tonic and analgesic agent, diarrhea, dysentery, liver healing agent
Part used	:	bark and heartwood
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decocation (20 to 30 gr)

ត្រាច

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Dipterocarpus intricatus*
អំបូរ	:	*Dipterocarpaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ត្បែង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ត្រាច

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ ព្រៃស្រោង តំបន់ភ្នំ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	៥០-៦០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកក្កដា-សីហា
រដូវផ្លែ	:	ខែកញ្ញា-តុលា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ទឹកបៀម

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺធ្មេញ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ជំនួយកម្លាំង, បំបាត់ចុកចាប់, រាកមួល។ ខ្លឹមផ្សះថ្លើម
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

DONAX CANNIFORMIS (G.FORST.) K. SCHUM.

Scientific name	:	*Donax canniformis*
Family	:	*Maranthaceae*
Local name	:	Ruon (Kavet)
Khmer name	:	Roun

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, laterite
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	February, March
Biological cycle - Fruiting	:	April, May
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kapin
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. BOEUN Chheam

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: fever, cough

Therapeutic values	:	chickenpox, measles
Part used	:	nodes, stalk
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decocation and bathing

រូន

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : Donax canniformis
អំបូរ : Maranthaceae
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : រួន (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : រុន

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ ដីគ្រួសបាយក្រៀម
អាយុកាល : លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែកុម្ភៈ-មិនា
រដូវផ្លែ : ខែមេសា-ឧសភា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : វល្លិ
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កាពីន
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក បឿញ ឈាម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ថ្នាំងដើមព្យាបាលអុត និងកញ្ជ្រឹល
នែកប្រើប្រាស់ : ថ្នាំង ដើម
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ត្រាំទឹកងូត

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុន,ផ្តាសសាយ

DRACAENA ANGUSTIFOLIA (MEDIK.) ROXB.

Scientific name	:	*Dracaena angustifolia*
Family	:	*Dracaenaceae*
Local name	:	Preung
Khmer name	:	Angre Dek

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	hill
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk and leaves
Collection method	:	dig, cut and pick
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Khuk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: postpartum treatment

Therapeutic values	:	muscular soreness, tonic agent, postpartum treatment
Part used	:	stalk, leaves, roots
Collection method	:	dig, cut, pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (5 to 10 gr)

អង្រែដែក

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Dracaena angustifolia*
អំបូរ : *Dracaenaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ព្រើង (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អង្រែដែក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : តំបន់ភ្នំ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ ដីភ្នំ
អាយុកាល : ០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ : ខែមិនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានតិច
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ដើម, ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់, បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : តាឡេ
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក វែល យុក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឈឺខ្លួនប្រាណ, ជំនួយកម្លាំងក្រោយឆ្លងទន្លេ
នៃកប្រើប្រាស់ : ដើម ស្លឹក ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីកកាត់ បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក ៥ទៅ ១០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ជំនួយកម្លាំង

EURYCOMA LONGIFOLIA (JACK)

Scientific name	:	*Eurycoma longifolia*
Family	:	*Simaroubaceae*
Local name	:	Ryou (Kavet)
Khmer name	:	Antung Sâr

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to 6 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. DEUIL Niep

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: dermatosis, fever, headache

Therapeutic values	:	malaria, back pain, vomiting, diarrhea, dysentery, food poisoning, alcohol detox
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (8 to 10 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Eurycoma longifolia*
អំបូរ : *Simaroubaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : រ្យ៉ (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អន្ទង់ស

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ៥ ទៅ៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមេសា-ឧសភា
រដូវផ្លែ : ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណាក
ជនជាតិ : ការ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ដឹយ នាប

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឫសព្យាបាលគ្រុនចាញ់ ឈឺចង្កេះ រំលាយអាហារ ក្អួត រាកមួល ពុលអាហារ បន្សាបស្រា
នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់ ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក ពី ០៨-១០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
រមាស់, គ្រុន, ឈឺក្បាល

FICUS HIRTA (VAHL.)

Scientific name	:	*Ficus hirta*
Family	:	*Moraceae*
Local name	:	Deur Din (Lao)
Khmer name	:	Koma Prech

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	2 to 6 years
Biological cycle - Flowering	:	July - October
Biological cycle - Fruiting	:	July - October
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: measles

Therapeutic values	:	furuncle, flatulence, tonic and cardio-tonic agent
Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Ficus hirta (Vahl.)*
អំបូរ	:	*Moraceae*
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ឡឿឌីន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	កុមារពេជ្រ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើតូច
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីក្នំ
អាយុកាល	:	០២-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកក្កដា-តុលា
រដូវផ្លែ	:	ខែកក្កដា-តុលា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

កបនឹងជម្ងឺ:
កញ្ច្រឹល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ប៉ូសក្តៅ, ខ្សោយបេះដូង, បណ្តេញខ្យល់ក្នុងពោះវៀន, លើកកម្លាំង
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

FICUS RACEMOSA L. VAR. RACEMOSA

Scientific name	:	*Ficus racemosa*
Family	:	*Moraceae*
Local name	:	Lova (Kavet)
Khmer name	:	Lovea

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	10-30 years
Biological cycle - Flowering	:	February - April
Biological cycle - Fruiting	:	May- July
Abundance	:	rare
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Khuk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: galactagogue

Therapeutic values	:	galactagogue (fruit) hemorrhoids, typhoid fever (resin)
Part used	:	fruit and resin
Collection method	:	cut, pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Ficus racemosa*
អំបូរ	:	*Moraceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឡូវ៉ា (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ល្វា

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	១០-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកុម្ភៈ-មេសា
រដូវផ្លែ	:	ខែឧសភា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	តាឡេ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក វែល យុក

កបនឹងជម្ងឺ:
ជំនួយទឹកដោះ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ុយហាំង

ការព្យាបាល	:	ទងផ្លែជំនួយទឹកដោះ។ ជ័រព្យាបាលឫសដូងបាត, គ្រុនពោះវៀន
នែកប្រើប្រាស់	:	ទងផ្លែជ័រ
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

GARCINIA VILERSIANA PIERRE

Scientific name	*Garcinia vilersiana*
Family	*Clusiaceae*
Local name	Kok Kha Derng (Lao)
Khmer name	Prâhout

Description and Habitat

Type	tree
Habitat	evergreen forest, hilly forest
Climate	hot and humid
Type of soil	hilly
Life cycle	over 100 years
Biological cycle - Flowering	May, June
Biological cycle - Fruiting	July, August
Abundance	moderate
Regeneration	seed

Traditional medical use

Part used	roots, bark
Collection method	dig and peel
Traditional use	drink

Sources

Village(s)	Itub
Ethnie(s)	Lao
Traditional healers interviewed	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	diabetes, diarrhea, fever
Part used	roots
Collection method	cut
Medicinal use and dosage	daily decoction (15 to 30 gr)

Traditional therapeutic values:
measles (roots), diabetes (bark)

ព្រហូត

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Garcinia vilersiana*
អំបូរ	:	*Clusiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	កុកខាឌែង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ព្រហូត

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង តំបន់ព្រៃភ្នំ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែឧសភា-មិថុនា
រដូវផ្លែ	:	ខែកក្កដា-សីហា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់ស្មោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ទឹកនោមផ្អែម, រាក និង, គ្រុន
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក ១៥ ទៅ ៣០ក្រាម

កបនឹងជម្ងឺ:
កញ្ជ្រឹល, ទឹកនោមផ្អែម

GLORIOSA SUPERBA L.

Scientific name	:	*Gloriosa superba*
Family	:	*Liliaceae*
Local name	:	Phan Moha (Lao)
Khmer name	:	Sleng Dâng Deng

Description and Habitat

Type	:	weed
Habitat	:	open area
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	tubers
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: leprosy

Therapeutic values	:	leprosy, gout, tumors, cancers
Part used	:	tubers (toxic)
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (not more than 500 mgr)

Not recommended for pregnant and breastfeeding women

ស្លែងជងដឹង

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Gloriosa superba*
អំបូរ : *Liliaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ផានមហា (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ស្លែងជងដឹង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : វល្លិ
ទីជម្រក : ដីវាលទំនេរ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ដីខ្សាច់
អាយុកាល : ១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ : ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានតិច
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : មើម
វិធីប្រមូលផល : ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក គី ប៊ូហាំង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឃ្លង់, ឫសដូងបាត, ប្រគ្រីវ,មហារីក
នែកប្រើប្រាស់ : មើម(មានជាតិពុលខ្លាំង)
វិធីប្រមូលផល : ជក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ប្រើតាមមាត់មិនឲ្យលើសពី៥០០មីលីក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ។

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះហាមប្រើ

កបនឹងជម្ងឺ:
ឃ្លង់

GOMPHIA SERRATA (GAERTN.) KANIS

Scientific name	:	*Gomphia serrata*
Family	:	*Ochnaceae*
Local name	:	Fan Deng (Lao)
Khmer name	:	Angkea Tchmol

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	deciduous forest, hilly forest, plateau
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	10 to 30 years
Biological cycle - Flowering	:	March, April
Biological cycle - Fruiting	:	May, June
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: diarrhea, vomiting, cholera

Therapeutic values	:	diarrhea, vomiting, cholera
Part used	:	stalk, resin
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Gomphia serrata*
អំបូរ : *Ochnaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ហ្វាន ដែង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អង្គាឈ្មោល

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ តំបន់ភ្នំ ខ្ពង់រាប
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ១០-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមិនា-មេសា
រដូវផ្លែ : ខែឧសភា-មិថុនា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ម៉ាន់ ស៊ិក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : រាក ក្អួត អាសន្នរោគ
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ដើម ជ័រ
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី១០-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
រាក, ក្អួត, អាសន្នរោគ

GNETUM MONTARUM MARKGR (G. SCANDENS ROXB)

Scientific name	:	*Gnetum montarum*
Family	:	*Gnetaceae*
Local name	:	Kheur Muoy (Lao)
Khmer name	:	Klaut (klot)

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay, hilly
Life cycle	:	5 to 30 years
Biological cycle - Flowering	:	year round
Biological cycle - Fruiting	:	January February
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction or soak in wine

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: appetite-stimulating ingredient

Therapeutic values	:	joint pain, food poisoning, malaria, snake bite
Part used	:	roots, vine, leaves
Collection method	:	dig, cut, pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Gnetum montarum*
អំបូរ	:	*Gnetaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឃឿ មួយ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ខ្លួត

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់កណ្តេង, ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	៥-៣០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ពេញ១ឆ្នាំ
រដូវផ្លែ	:	ខែ០១-០២
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ស្ងោរ ឬ ត្រាំស្រា

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយ ប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឈឺសន្លាក់ដៃជើង,ពុលអាហារ, ពស់ចឹក,គ្រុនចាញ់
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស,វល្លិ,ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់ បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំស្រាឬដាំផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
បាយឆ្ងាញ់

HOLARRHENA CURTISII KING & GAMBLE

Scientific name	:	*Holarrhena curtisii*
Family	:	*Apocynaceae*
Local name	:	Yo Trenh (Kavet), Kok Mouk Khav (Lao)
Khmer name	:	Tuk Dâs Kla Touch

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest, fallow & pasture fields
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	5 to 20 years
Biological cycle - Flowering	:	all year long in general June-July in Kang Nuok
Biological cycle - Fruiting	:	all year long in general August-September in Kang Nuok
Abundance	:	many in Cambodia moderate in Kang Nuok
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction or drink

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok, Itub
Ethnie(s)	:	Kavet, Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur, Mr. VEL Pang

Traditional therapeutic values:
chickenpox and fever (Itub)
diarrhea, milk secretion and energizing agent (Kang Nuok)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	galactagogue, dysentery, postpartum pains
Part used	:	bark, roots, stalk
Collection method	:	peel, dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (10 to 15 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Holarrhena curtisii*
អំបូរ	:	*Apocynaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	យ៉ូត្រេញ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត) កុកមុខខាវ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ទឹកដោះខ្លាតូច

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ដីទំនេ, ដីវាល
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	០៥-២០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	នៅភូមិអ៊ីទូបផ្កាពេញមួយឆ្នាំ នៅភូមិ កងណាក ផ្កាខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	នៅភូមិអ៊ីទូបផ្លែពេញមួយឆ្នាំ នៅភូមិ កងណាក ផ្លែខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើននៅភូមិអ៊ីទូបនិងមានមធ្យមនៅភូមិកងណាក
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាស់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកផឹក និងដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក, អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	កាវែត, ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុម ហឿ, លោក វេល ប៉ាង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាក, រាកមួល, ជំនួយកម្លាំងស្ត្រីឆ្លងទន្លេ
នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក, ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ទោះ, ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកកំរិតប្រើ ១០-១៥ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ព្យាបាលអុត ស្វាយ និងគ្រុន នៅ ភូមិអ៊ីទូប និង ព្យាបាលជម្ងឺរាគ បង្កើនទឹកដោះ និងជំនួយកម្លាំង នៅភូមិកងណាក

HYMENOCARDIA PUNCTATA WALL.EX LINDL.

Scientific name	:	*Hymenocardia punctata*
Family	:	*Euphorbiaceae*
Local name	:	Hoa Ding (Lao)
Khmer name	:	Phnom Phneng

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	flooded forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	cut
Traditional use	:	chew and apply on the oedema

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
colitis, oedema

Therapeutic values	:	diarrhea, dysentry, increase in red blood cells, postpartum treatment
Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Hymenocardia punctata*
អំបូរ : *Euphorbiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ហាឌីង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ភ្នំភ្លេង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក : ព្រៃនាម
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែ០៤-០៥
រដូវផ្លែ : ខែ០៦-០៨
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : សម្បក
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ទំពារព្រោះលើកន្លែងហើម

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ធុយ ប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : រាកមួល, បង្កើនគ្រាប់ឈាម, ស្ត្រីឆ្លងទន្លេ
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : សម្បក
វិធីប្រមូលផល : ស្តោះកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ចុកពោះ, ហើម

IRVINGIA MALAYANA OLIV.EX BENN.

Scientific name	:	*Irvingia malayana*
Family	:	*Irvingiaceae*
Local name	:	Treav (Lao)
Khmer name	:	Cham Bâk

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	50 to over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	May, June
Biological cycle - Fruiting	:	July - September
Abundance	:	moderate in Kang Nuok, many in Talae
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction or drink

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok, Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing, Mr. BLOY Doeun

Traditional therapeutic values:
muscle and waist pains (Kang Nuok), urinary retention (Talae)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	dysuria, back, joint and muscle pains
Part used	:	bark
Collection method	:	cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Irvingia malayana*
អំបូរ	:	*Irvingiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ទ្រៀវ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ចំបក់

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	៥០ - ជាង១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែឧសភា-មិថុនា
រដូវផ្លែ	:	ខែកក្កដា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យមនៅភូមិកងណាក មានច្រើននៅភូមិតាឡៀ
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក និងត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក, តាឡៀ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ុង, លោក ប្លូយ ជីន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	នោមទាស់, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង, ឈឺចង្កេះ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំស្រា ឬដាំផឹក ពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ។

កបនឹងជម្ងឺ:
ព្យាបាលឈឺខ្លួន
និង ឈឺចង្កេះនៅ
ភូមិកងណាក
ព្យាបាលនោមទាស់
នៅភូមិតាឡៀ

IXORA CHINENSIS LAM.

Scientific name	:	*Ixora chinensis*
Family	:	*Rubiaceae*
Local name	:	Chuong (Lao)
Khmer name	:	Kam Run Teah

Description and Habitat

Type	:	small trees
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	Year round in Itub & June-July
Biological cycle - Fruiting	:	Year round in Itub & August-September
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk
Collection method	:	cut and peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub, Talae
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta, Mr. BLOY Doeun

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: postpartum and menopause treatment (Itub), energizing agent (Talae)

Therapeutic values	:	dysuria, cough, tonic agent, tuberculosis, amenorrhea, bleed resistant agent, muscular soreness, postpartum treatment
Part used	:	flowers, roots, leaves
Collection method	:	dig, cut, pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (30 to 50 gr)

កាំន្ទេះ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Ixora chinensis*
អំបូរ : *Rubiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ជួញ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : កាំន្ទេះ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : គ្រប់រដូវនៅភូមិអ៊ីទូប និង ខែមិថុនា- កក្កដានៅភូមិតាឡៅ
រដូវផ្លែ : គ្រប់រដូវនៅភូមិអ៊ីទូប និង ខែសីហា-កញ្ញានៅភូមិតាឡៅ
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ដើម
ជនជាតិ : កាត់ និងស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប, តាឡៅ
ជនជាតិ : ឡាវ, កាវ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ធុយ ប៊ុនតា, លោក ប្លួយ ដឹន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : រាំងរដូវ, ក្អកធ្លាក់ឈាម, របេង, ក្អកមានស្លេស្ម៍,ឃាត់ឈាម,ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង, ស្ត្រីឆ្លងទន្លេ
នែកប្រើប្រាស់ : ផ្កា,ឫស, ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល : ជីក, បេះ, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំផឹកពី៣០-៥០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្មី:
ស្ត្រីក្រោយឆ្លងទន្លេ និងរាំងរដូវសម្រាប់នៅភូមិអ៊ីទូប និងប្រើធ្វើថ្នាំជំនួយកម្លាំងនៅភូមិតាឡៅ។

LASIANTHUS CYANOCARPUS JACK

Scientific name	:	*Lasianthus cyanocarpus*
Family	:	*Rubiaceae*
Local name	:	Khan Hev Nouk Khâr (Lao)
Khmer name	:	Sbon Dam Rey

Description and Habitat

Type	:	weed
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	hilly
Life cycle	:	2 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	leaves
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
n/a

Therapeutic values	:	postpartum treatment, uterine prolapse
Part used	:	all parts
Collection method	:	pull out
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Lasianthus cyanocarpus*
អំបូរ	:	*Rubiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ខាន់ហៅនុកខ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ស្បូនដំរី

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	០២-០៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមេសា-ឧសភា
រដូវផ្លែ	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល	:	ដឹក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយ ប៊ុនតា

កបនឹងជម្ងឺ:
មិនដឹង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ស្បូនស្រុត, ស្ត្រីឆ្លងទន្លេ
នែកប្រើប្រាស់	:	រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល	:	ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

LEEA INDICA (BURM. F.) MERR.

Scientific name	:	*Leea Indica*
Family	:	*Leeaceae*
Local name	:	Pong Pay (Kavet)
Khmer name	:	Bay Kdaing

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	open area, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to 6years
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. DEUIL Neap

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: cervicitis

Therapeutic values	:	hepatitis, leucorrhea, endometritis (roots), hemorrhoids, joint pains, kidney stones, rheumatism, heart strengthening
Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Leea Indica*
អំបូរ	:	*Leeaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ប៉ុងប៉ៃ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	បាយក្តាំង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ដីវាលទំនេរ ព្រៃល្បោះ ព្រៃគុម្ពោត
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០៥-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	សម្បូណ៌
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ដឺយ នាប

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រលាក់ថ្លើម, ធ្លាក់ស, រលាកស្បូន, ឫសដូងបាត, ឈឺសន្លាក់, លោក់តម្រងនោម, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង, ជំនួយបេះដូង
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫសដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក ពី១៥២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងថ្មី:
រលោកស្បូន

LEEA RUBRA BLUME EX SPRENG.

Scientific name	:	*Leea Rubra*
Family	:	*Leeaceae*
Local name	:	Kuk Kav Chee (Lao)
Khmer name	:	Ba Yok Dong

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest,field
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	rocky, gravelly, hilly
Life cycle	:	5 to 6years
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	October, November
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	joint pain, kidney inflammation, sexually transmitted disease, rheumatism, tonic agent, furosemide, heart strengthening.
Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 20 gr)

Traditional therapeutic values: leucorrhea, hemorrhoids, joint pain, kidney inflammation, sexually transmitted diseases

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Leea Rubra*
អំបូរ	:	*Leeaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	គុកខូវជី (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	បាយក្តាំង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ ដីវាល
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់,ដីល្បាយ,ថ្មគ្រួស,ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	០៥-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ	:	ខែតុលា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយ ប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឈឺសន្លាក់, រលាកតម្រងនោម, កាមរោគ, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង, ជំនួយកម្លាំង, ជំនួយបេះដូង
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំស្រា ឬ ដាំទឹកផឹកពី១០-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

បាយក្តាំង

កបនឹងថ្មី:
ផ្លាក់ស, ឫសដូងបាត, ឈឺសន្លាក់, រលាកតម្រងនោម, កាមរោគ

LOESENERIELLA DINHENSIS (PIERRE) A.C.SM.

Scientific name	:	*Loeseneriella dinhensis*
Family	:	*Celastraceae*
Local name	:	Kan Thung (Lao)
Khmer name	:	Totong

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	10 to 20 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February in Itub February-April in Talae
Biological cycle - Fruiting	:	March, April in Itub, May-July in Talae
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction or soak in wine

Sources

Village(s)	:	Itub, Talae
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr Ky Bou Haing, Mr. VIENG Henn

Traditional therapeutic values: malaria

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	food poisoning
Part used	:	vine
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Loeseneriella dinhensis*
អំបូរ : *Celastraceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : វ៉ាន់ធុង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ទទុង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : វល្លិ
ទីជម្រក : ព្រៃស្រោង
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល : ១០-២០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមករា-កុម្ភៈនៅភូមិអ៊ីទូប
និងខែ កុម្ភៈ - មេសានៅភូមិតាឡេ។
រដូវផ្លែ : ខែមិនា-មេសានៅភូមិអ៊ីទូប
និងខែ ឧសភា-កក្កដានៅភូមិតាឡេ។
ភាពសម្បូរណ៍ : តិច
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : វល្លិ
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក ឬត្រាំស្រា

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប, តាឡេ
ជនជាតិ : ឡាវ, កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក គី ប៊ូហាំង, លោក វៀង ហិន

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុនចាញ់

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ពុលអាហារ ទាស់
នៃកប្រើប្រាស់ : វល្លិ
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

LEPISANTHES RUBIGINOSA (ROXB.) LEENH.

Scientific name	:	*Lepisanthes rubiginosa*
Family	:	*Sapindaceae*
Local name	:	Lang goung gouk (Kavet)
Khmer name	:	Chun Luss

Description and Habitat

Type	:	treelet
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: waist and vein pains

Therapeutic values	:	cough (roots), tuberculosis, back pain, fever, mouth ulcers, can also be used as an early antibiotic treatment
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Lepisanthes rubiginosa*
អំបូរ	:	*Sapindaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឡ្បងហ្លងហ្វក (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ជន្លួស

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើតូច
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឫសព្យាបាលក្អក, របេង, ឈឺចង្កេះ, ពិសក្តៅ, គ្រុនក្តៅ, ច្រាំង ដំបៅក្នុងមាត់។ ដើមព្យាបាលផ្សេះ
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫសដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺចង្កេះ, ឈឺសរសៃ

LYGODIUM FLEXUOSUM (L.) SW.

Scientific name	:	*Lygodium flexuosum*
Family	:	*Lygodiaceae*
Local name	:	Yiabes (Kavet)
Khmer name	:	Eov Lár

Description and Habitat

Type	:	horsetail
Habitat	:	wetlands and almost everywhere
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	n/a
Biological cycle - Fruiting	:	n/a
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	spores

Traditional medical use

Part used	:	all parts
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Dr. KY Bou Haing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: oedema

Therapeutic values	:	bladder infection, hepatitis, tonic agent
Part used	:	all parts
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (12 to 20 gr)

វល្លិឪឡ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Lygodium flexuosum*
អំបូរ	:	*Lygodiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	យ៉ាបេស (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិឪឡ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	បណ្ណង្គជាតិវល្លិ៍
ទីជម្រក	:	ដីសើម
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	គ្មាន
រដូវផ្លែ	:	គ្មាន
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	ស្ព័រ

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកបម្រើាស់	:	រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង

កបនឹងជម្ងឺ:
សំរកហើម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រលាកបង្ហួនោម, រលាកប្លោកនោម, រលាកថ្លើម,ជំនួយកម្លាំង
នៃកប្រើប្រាស់	:	រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១២-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

MELASTOMA SANGUINEUM SIMS

Scientific name	:	*Melastoma sanguineum*
Family	:	*Melastomataceae*
Local name	:	In Ak (Lao)
Khmer name	:	Bay Kra Nhinh Thom

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	edge of the forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	October, November
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
bruise, heart pain, ecchymose

Therapeutic values	:	bruises, heart pain, diarrhea, sexual disease and dysfunction, hepatitis, yellow eyes
Part used	:	all parts
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

បាយក្រញិញធំ

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Melastoma sanguineum*
អំបូរ : *Melastomataceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : អិនអាក (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : បាយក្រញិញធំ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក : មាត់ព្រៃ ដីទួល
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ខ្សាច់
អាយុកាល : ៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ : ខែតុលា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ដើម,ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក,កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ធុយ ប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ដាំ,ប៉ះខ្ទាំ,រាក,ជម្ងឺផ្លូវភេទ,ថ្លើមភ្នែកលឿង
នែកប្រើប្រាស់ : រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ដាំ, ខ្ទាំ,ប៉ះទង្គិច

MICROCOS TOMENTOSA SM.

Scientific name	:	*Microcos tomentosa*
Family	:	*Tiliaceae*
Local name	:	Khâng Sum (Lao)
Khmer name	:	Po Plea

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	30 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	March, April
Biological cycle - Fruiting	:	May, June
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	drink grated root soaked in a glass of water

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk

Traditional therapeutic values: measles

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	cough, leucorrhea, joint pain
Part used	:	roots and leaves
Collection method	:	dig and pick
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 15 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Microcos tomentosa*
អំបូរ	:	*Tiliaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ខងស៊ុម (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ពភ្លា

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	៣០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិនា-មេសា
រដូវផ្លែ	:	ខែឧសភា-មិថុនា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គព្រប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រព្រើស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រនើង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ាន់ ស៊ុក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ក្អក,ធ្លាក់ស,ឈឺតាមសន្លាក់
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-១៥ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
កញ្ច្រឹល

MORINDA CITRIFOLIA L.

Scientific name	:	*Morinda citrifolia*
Family	:	*Rubiaceae*
Local name	:	Kok Nhâk (Lao)
Khmer name	:	Nhior Prey or Nhior Phnom

Description and Habitat

Type	:	small tree
Habitat	:	katsorb stream
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	5 to 6 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, Sepetmber
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	heart wood
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: postpartum treatment, excessive bleeding

Therapeutic values	:	hypertension, back and joint pains
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

ញព្រៃ ឬ ញភ្នំ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Morinda citrifolia*
អំបូរ	:	Rubiaceae
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	កុកញ៉ក់ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ញព្រៃ ឬ ញភ្នំ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើតូច
ទីជម្រក	:	អូរកាទសប
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីខ្សាច់
អាយុកាល	:	០៥-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	លើសឈាម,ឈឺចង្កេះ,ឈឺសន្លាក់
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹកពី១៥-៣០ក្រោមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ទម្លាក់ឈាមក្រោយឆ្លងទន្លេ

MUSA ABB GROUP (TRIPLOID.) GAGNEP.

Scientific name	:	*Musa ABB Group*
Family	:	*Musaceae*
Local name	:	Reas Preut Lao (Kavet)
Khmer name	:	Russ chek

Description and Habitat

Type	:	herb
Habitat	:	Planted in the village or steep ground
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	all types
Life cycle	:	6 months to 1 year
Biological cycle - Flowering	:	n/a
Biological cycle - Fruiting	:	n/a
Abundance	:	few
Regeneration	:	root sprouting

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	soak in water and drink

Sources

Village(s)	:	Kapin
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. BOEUN Chheam

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: fever, cough, varicella (chickenpox)

Therapeutic values	:	influenza, cough
Part used	:	roots
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 15 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Musa ABB Group*
អំបូរ : *Musaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ពសពត្រឡៅ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ឬសចេក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : តិណជាតិ
ទីជម្រក : គេដាំក្នុងភូមិ ដុះតាមជំរាលដី
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : គ្រប់ប្រភេទ
អាយុកាល : ០៦ខែ-០១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : គ្មាន
រដូវផ្លែ : គ្មាន
ភាពសម្បូរណ៍ : មានតិច
បន្តពូជ : ដុះចេញពីរស

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កាពីន
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក បឿញ ឈាម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : គុរុន, ផ្ដាសសាយ
នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី ១០-១៥ ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុន, ផ្ដាសសាយ, អុតស្វាយ

NEONAUCLEA SESSILIFOLIA (ROXB.) MERR.

Scientific name	:	*Neonauclea sessilifolia*
Family	:	*Rubiaceae*
Local name	:	Khun (Kavet)
Khmer name	:	Roleay Thom

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig and peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Traditional therapeutic values: jaundice

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	cough, gastritis, cervical infection
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 20 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Neonauclea sessilifolia*
អំបូរ	:	*Rubiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	គួន (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	រលាយធំ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	លើសពី១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង

កបនឹងជម្ងឺ:
កើតលឿង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ក្អកធ្លាក់ឈាម, ក្រពះ, រលាក់ស្បូន
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ ។

NEYRAUDIA REYNAUDIANA (KUNTH) KENG EX HITCHC.

Scientific name	:	*Neyraudia reynaudiana*
Family	:	*Poaceae*
Local name	:	Trang Trang (Kavet)
Khmer name	:	Trèng

Description and Habitat

Type	:	grass
Habitat	:	waterfront wetlands
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay
Life cycle	:	1 to 2 years
Biological cycle - Flowering	:	February, March
Biological cycle - Fruiting	:	April, May
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Khuk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: fever

Therapeutic values	:	headache, cough
Part used	:	stalk
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

ត្រែង

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	: *Neyraudia reynaudiana*
អំបូរ	: *Poaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	: ត្រេងត្រាង (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	: ត្រែង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	: ស្មៅ
ទីជម្រក	: វាលស្មៅមាត់ទឹក
អាកាសធាតុ	: ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	: ល្បាយខ្សាច់, កណ្តោង
អាយុកាល	: ០១-០២ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	: ខែកុម្ភៈ-មិនា
រដូវផ្លែ	: ខែមេសា-ឧសភា
ភាពសម្បូរណ៍	: មានច្រើន
បន្តពូជ	: គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់	: ដើម
វិធីប្រមូលផល	: ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	: ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	: តាឡៅ
ជនជាតិ	: ដាំទឹកផឹក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	: លោក វែល យុក

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្មាន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	: ឈឺក្បាល, ផ្តាសសាយ
នៃកប្រើប្រាស់	: ដើម
វិធីប្រមូលផល	: កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	: ដាំទឹកផឹក១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

OROXYLUM INDICUM (LINN.) KURZ

Scientific name	:	*Oroxylum indicum*
Family	:	*Bignoniacease*
Local name	:	Am Book (Kavet) Kok Din Mak (Lao)
Khmer name	:	Pika

Description and Habitat

Type	:	small Tree
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots, bark and heart wood
Collection method	:	peel
Traditional use	:	soak in water

Sources

Village(s)	:	Itub, Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur, Mr. VEL Pang

Traditional therapeutic values: jaundice

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	urinary retention, fever, gastro-entiritis, enteritis
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	peel and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Oroxylum indicum*
អំបូរ	:	*Bignoniacease*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	អំប៊ុក (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត) កុក ឱន ម៉ាក (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ពិកា

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើតូច
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, សម្បក, ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ី ទុប, កងណាក
ជនជាតិ	:	ឡាវ, កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ, វែល ឡង់

កបនឹងជម្ងឺ:
កើតល្មើង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ួហាំង

ការព្យាបាល	:	នោមទាស់, គន្រ, រលាក់ក្រពះ, ពោះវៀន
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក, បុញស
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

PANDANUS HUMILIS LOUR.

Scientific name	:	*Pandanus humilis*
Family	:	*Pandanaceae*
Local name	:	Trâr Chark
Khmer name	:	Rum Chak

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	Waterfront wetlands
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay
Life cycle	:	10 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	January, February
Biological cycle - Fruiting	:	March, April
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed and root sprouting

Traditional medical use

Part used	:	stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kapin
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. BOEUN Chheam

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: cough, fever, urinary retention

Therapeutic values	:	fever, cough, urinary retention
Part used	:	roots
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (30 to 60 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Pandanus humilis*
អំបូរ : *Pandanaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ត្រចាក (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : រំចាក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុលុលព្រឹក្ស
ទីជម្រក : មាត់ទឹក ដីសើម
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ កណ្តោង
អាយុកាល : ១០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមករា-កុម្ភៈ
រដូវផ្លែ : ខែមិនា-មេសា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : ដោយគ្រាប់ កូន

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ដើម
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កាពីន
ជនជាតិ : ដាំទឹកផឹក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក បឿញ ឈាម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : គ្រុន, ក្អក, នោមទាស់
នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី ៣០-៦០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:

ក្អក, គ្រុន, នោមទាស់

PHYLLODIUM PULCHELLUM (L.) DESV.

Scientific name	:	*Phyllodium pulchellum*
Family	:	*Papilionoideae*
Local name	:	Ket Din
Khmer name	:	Amprum Pre Kroy

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest, Field
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, rocky, gravelly, hilly
Life cycle	:	5 to 6 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: chronic hepatitis, postpartum treatment

Therapeutic values	:	postpartum treatment, chronic hepatitis, schistosomiasis, uterine prolapse, splenomegaly
Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

Not recommended for pregnant and breastfeeding women

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Phyllodium pulchellum*
អំបូរ : *Papilionoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : កេតឌីន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : អំព្រំប្រែក្រោយ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ ដីវាល
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់,ដីល្បាយ,ថ្មគ្រួស,ដីភ្នំ
អាយុកាល : ០៥-០៦ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ : ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ធុយប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : សុបូនស្រុត, ធ្លាក់អណ្តើក, ព្រូនស៊ីឈាម
នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ដក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកកំរិតប្រើ១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ។

ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះហាមប្រើ

កបនឹងជម្ងឺ:
លោកថ្លើម,
ជំនួយសរសៃក្រោយឆ្លងទន្លេ

POLYALTHIA EVECTA (PIERRE) FIN. & GAGNEP.

Scientific name	:	*Polyalthia evecta*
Family	:	*Annonaceae*
Local name	:	Ta Tauv Náy (Kavet)
Khmer name	:	Bat Phtel

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to10 years
Biological cycle - Flowering	:	May - July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: uterine pain

Therapeutic values	:	neck pain, galactagogue, poison control, vein relaxation
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (9 to 15 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Polyalthia evecta*
អំបូរ	:	*Annonaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	តាតូវណៃ (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	បាត ផ្តិល

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែឧសភា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	ដាំទឹកផឹក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក សី ស៊ីង

កបនឹងជម្ងឺ:
ចុកស្បូន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឈឺស្បូន, ជំនួយទឹកដោះ, បន្សាបពុល, ទាស់សសៃ
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី០៩-១៥កព្វមក្នុង១ថ្ងៃ

PRISMATOMERIS TETRANDRA (ROXB.) K.SCHUM.

Scientific name	:	*Prismatomeris tetrandra*
Family	:	*Rubiaceae*
Local name	:	Kang (Kavet), Khok Kha Kay (Lao)
Khmer name	:	Rumdenh Meas

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, Hilly forest
Life cycle	:	5 to 15 years
Biological cycle - Flowering	:	May-July in Itub, Juy, August in Talae
Biological cycle - Fruiting	:	August - November
Abundance	:	average in Itub, abundant in Talae
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction or soaked in wine

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mt. THUY BUN Ta, Mr. VEL Khuk

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	pneumonia, tonic agent, postpartum bone pain, hepatitis
Part used	:	roots and heartwood
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (30 to 50 gr)

Traditional therapeutic values: hepatitis, postpartum, ulcers treatment (Itub), neurotonic (Talae)

រំដេញមាស

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Prismatomeris tetrandra*
អំបូរ	:	*Rubiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	កង (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត) កុកខាកែ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	រំដេញមាស

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	០៥-១៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែឧសភា-កក្កដានៅភូមិអ៊ុទូប និង ខែកក្កដា-សីហានៅភូមិតាឡៀ
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យមនៅភូមិអ៊ុទូប និងមានច្រើននៅភូមិតាឡៀ
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក ឬ ត្រាំស្រា

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ុទូប, តាឡៀ
ជនជាតិ	:	ឡាវ, ដាំទឹកផឹក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយ ប៊ុនតា, លោក វ៉េល យុក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ោង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហ៊ាង

ការព្យាបាល	:	រលោកស្ងួត, ជំនួយកម្លាំង, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែងក្រោយឆ្លងទន្លេ, រលោកថ្លើម
នែកប្រើប្រាស់	:	ឬស, ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំស្រាឬដាំទឹកផឹកពី៣០-៥០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

Traditional therapeutic values:

រលោកថ្លើម, ជំនួយសរសៃក្រោយឆ្លងទន្លេ, លាងជំងឺបៅរបួស។ នៅភូមិតាឡៀគេប្រើជាថ្នាំជំនួយកម្លាំង

PTEROCARPUS MACROCARPUS KURZ

Scientific name	:	*Pterocarpus macrocarpus*
Family	:	*Papilionoideae*
Local name	:	Ta Nung (Kavet)
Khmer name	:	Thnung

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, stones
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	May, June
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig
Traditional use	:	boil and take a bath, decotion

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: itching

Therapeutic values	:	diarrhea, ulcers
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	peel, dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Pterocarpus macrocarpus*
អំបូរ : *Papilionoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : តានុង (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ធ្នង់

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់,គ្រួស
អាយុកាល : លើសពី១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែឧសភា-មិថុនា
រដូវផ្លែ : ខែកក្កដា-សីហា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកមុជ, ផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណាក
ជនជាតិ : ដាំទឹកផឹក
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ស៊ី ស៊ីង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ពគ, ផ្សះដំបៅ
នៃកប្រើប្រាស់ : សម្បក, ឫស
វិធីប្រមូលផល : ស្ងោះ, ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី១៥-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
រមាស់

SALACIA CHINENSIS L.

Scientific name	:	*Salacia chinensis*
Family	:	*Celastraceae*
Local name	:	Ta Kai (Lao)
Khmer name	:	Veay

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, moutain
Life cycle	:	20 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	October - December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	drink grated roots soaked in a glass of water

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values:
fever, measles

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	blood cleansing, arthralgia, muscle pain, menstruation, anemia
Part used	:	roots and vine
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (15 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Salacia chinensis*
អំបូរ	:	*Celastraceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	តាកែ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វាយ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	២០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែតុលា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្រុន, កញ្ជ្រឹល

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	បន្សុតឈាម, ឈឺសន្លាក់, បន្ទន់លាមក់, ឈឺសាច់ដុំ, ទម្លាក់រដូវ, ជំនួយឈាម
នៃកប្រើប្រាស់	:	ឫស, វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

SCHLEICHERA OLEOSA (LOUR.) MERR

Scientific name	:	*Schleichera oleosa*
Family	:	*Sapindaceae*
Local name	:	Pong Rár (Kavet & Lao)
Khmer name	:	Pong

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, semi-evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, caly
Life cycle	:	50 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	December, January in Kang Nuok March-May in Talae
Biological cycle - Fruiting	:	May, June in Kang Nuok June, July in Talae
Abundance	:	average in Kang Nuok moderate in Talae
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Traditional therapeutic values:
diarrhea, fever

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	hemorroids, gastritis, diarrhea, malaria, typhoid
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Schleichera oleosa*
អំបូរ	:	*Sapindaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ពងរ៉(ឈ្មោះជាភាសាកាវែត, ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ពង្រ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, ដីកណ្ដោង
អាយុកាល	:	៥០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែធ្នូ-មករានៅភូមិកងណាក និងខែមិនា-ឧសភានៅភូមិតាឡេ
រដូវផ្លែ	:	ខែឧសភា-មិថុនានៅភូមិកងណាក និងខែមិថុនា-កក្កដានៅភូមិតាឡេ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យមនៅភូមិកងណាក និង មានតិចនៅភូមិតាឡេ
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង

កបនឹងជម្ងឺ:
រាក, គ្រុន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឫសដូងបាត, ឈឺក្រពះ, រាក, គ្រុនចាញ់, គ្រុនពោះវៀន
នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក, ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

SENNA TORA (L.)

Scientific name	:	*Senna tora*
Family	:	*Caesalpinioideae*
Local name	:	Kayaing Het (Kavet) or Dub Deurn (Lao)
Khmer name	:	Dang Het Chneang

Description and Habitat

Type	:	weed
Habitat	:	fallow field
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	laomy and residues
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	April, May in general January, February in Kang Nuok
Biological cycle - Fruiting	:	June, July in general March, April in Kang Nuok
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	digging and cutting
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub, Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta, Mr. SI Sing

Traditional therapeutic values:
uterine pain, fever

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diuretic agent, fever, snake bite, dermatosis, insomnia
Part used	:	stalk, roots, seed
Collection method	:	dig, cut, pick
Medicinal use and dosage	:	daily stalk & roots decoction (10 to 15 gr), powdered grilled seed (1 to 3 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Senna tora*
អំបូរ	:	*Caesalpinioideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	កាឃាំងហែត(ឈ្មោះជាភាសាកាវ៉ែត) ឱុបឡឿន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ដង្ហិតឈ្នាង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	តិណជាតិ
ទីជម្រក	:	ជីវពលទំនេរ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់លាយកណ្តៀង
អាយុកាល	:	១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមេសា-ឧសភា នៅភូមិអ៊ីទូប និង ខែមករា-កុម្ភៈ ភូមិកងណាក
រដូវផ្លែ	:	ខែមិថុនា-កក្កដានៅភូមិអ៊ីទូប និងខែ មិនា-មេសានៅភូមិកងណាក
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាប់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប, កងណាក
ជនជាតិ	:	ឡាវ, កាវ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយប៊ុនតា, លោក ស៊ី ស៊ីង

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺសួន, គ្រុន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	បញ្ចុះនោម, គ្រុន, ពស់ចឹក, រមាស់, រោគសើរស្បែក, ដេកមិនលក់
នៃកប្រើប្រាស់	:	ដើម, ឫស, គ្រាប់
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់, បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹកដើមឫសពី១០-១៥ក្រាម។ ម្សៅគ្រាប់១-៣ក្រាមបន្ទាប់ពីលីងរួច

SHOREA ROXBURGHII G.DON

Scientific name	:	*Shorea roxburghii*
Family	:	*Dipterocarpaceae*
Local name	:	Láng Kyas (Kavet)
Khmer name	:	Po Pél

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly forest
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	February, March
Biological cycle - Fruiting	:	April, May
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: goiter, heart improvement

Therapeutic values	:	cardiotonic
Part used	:	bark
Collection method	:	cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Shorea roxburghii*
អំបូរ	:	*Dipterocarpaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឡង់ខ្យាស់ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ពពេល

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	លើស១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកុម្ភៈ-មិនា
រដូវផ្លែ	:	ខែមេសា-ឧសភា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្មោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ជំនួយបេះដូង
នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់, ស្មោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ពកដើមក,
ជំនួយបេះដូង

SINDORA SIAMENSIS TEYSM. EX MIQ. VAR. MARITIMA (PIERRE) K. & S.S. LAR.

Scientific name	:	*Sindora siamensis*
Family	:	*Caesalpinioideae*
Local name	:	Dang (Kavet), Kok Tek (Lao)
Khmer name	:	Kâr Kâs

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, stones, laterite
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	March, June
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark
Collection method	:	peel
Traditional use	:	decoction (Itub), apply on wounds (Kapin)

Sources

Village(s)	:	Itub, Kapin
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur, Mr. BOEUN Chheam

Traditional therapeutic values: treatment of injuries (grilled bark applied on wounds)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diarrhea and dysentry (bark), breast abscess (roots), grated seed to apply on a furuncle
Part used	:	stalk and heartwood
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (20 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Sindora siamensis*
អំបូរ	:	*Caesalpinioideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ក្រដាង (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត) គោកតិច (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	កកោះ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីគ្រួសបាយក្រៀម
អាយុកាល	:	លើសពី១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិនា-មិថុនា
រដូវផ្លែ	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកបៀមនៅភូមិអ៊ីតូបបុករោយលើដំបៅនោភូមិកាពីន

Sources

ភូមិ	:	អ៊ីទូប, កាពីន
ជនជាតិ	:	ឡាវ, កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	ស៊ុម ហឿ, បឿន ឈាម

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	សម្បកព្យាបាល រាក, រាកមួល។ គ្រាប់ដុសបិតបូស។ ឫសព្យាបាលបូសដោះ
នែកប្រើប្រាស់	:	ដើម, ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ផ្សះដំបៅ
(សម្បកអាំងបុ
ករោយលើដំបៅ)

SMILAX GLABRA WALL. EX ROXB.

Scientific name	:	*Smilax glabra*
Family	:	*Smilacaceae*
Local name	:	Chrav out
Khmer name	:	Moeum Thnam Chen

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	deciduous forest, evergreen forest and hilly forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, gravelly , rocky
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	October, November
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed or rhizome

Traditional medical use

Part used	:	tubers
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VEL Pang

Traditional therapeutic values: bone pains, tonic agent, treatment of injuries

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	muscular soreness, healing agent, arthritis, diarrhea, dysentry
Part used	:	tubers
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Smilax glabra*
អំបូរ	:	*Smilacaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ប្រាវអ៊ូត (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	មើមថ្នាំចិន

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង, ដីភ្នំ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, គ្រួស ថ្ម
អាយុកាល	:	១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ	:	ខែតុលា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	ដោយគ្រាប់ ឬ មើម

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	វែល ឡង់

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឈឺខ្លួន, ផ្សះទូទៅ, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង, សន្លាក់, រាកមូល, កាមរោគ, ជំនួយកម្លាំង
នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ឈឺឆ្អឹង, ជំនួយកំលាំង, ផ្សះ

SPONDIAS PINNATA (L.F.) KURZ

Scientific name	:	*Spondias pinnata*
Family	:	*Anacardiaceae*
Local name	:	Von (Kavet)
Khmer name	:	Pon

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, hilly forest plateau
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, black soil, gravelly.
Life cycle	:	50 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	October, November
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig, cut and peel
Traditional use	:	soak or boil and apply on the wounds

Sources

Village(s)	:	Kapin
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. HEUN Brai

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
cough, malaria

Therapeutic values	:	thurst, fever (roots) vomiting, hiccup, high blood pressure, kidney stones
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig, cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Spondias pinnata*
អំបូរ : *Anacardiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : វ៉ុន (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ពោន

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ តំបន់ភ្នំ ខ្ពង់រាប
អាកាសធាតុ : ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ ដីខ្មៅ ដី ល្បាយគ្រួសថ្ម
អាយុកាល : លើសពី៥០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ : ខែតុលា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ត្រាំទឹកឬដាំទឹកឲ្យពុះ លាងរបួស

ប្រភព

ភូមិ : កាពីន
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ហ៊ើន ប្រាយ

កបនឹងជម្ងឺ:
ក្អក, គ្រុនចាញ់

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឫសព្យាបាលក្ដៅក្នុង, ស្រេកទឹក។ សម្បកព្យាបាលពិសក្ដៅក្នុង, ក្អើក, ក្អួត, លើសឈាម, ប្រមេះគ្រាប់
នៃកប្រើប្រាស់ : ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ទឹកផឹកពី១៥-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

STEMONA COLLINSIAE CRAIB

Scientific name	:	*Stemona collinsiae*
Family	:	*Stemonaceae*
Local name	:	Chrav Chey (Kavet)
Khmer name	:	Kbeas Touch

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	deciduous forest, open area, moutain, plateau
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	moderate
Regeneration	:	seed and tubers

Traditional medical use

Part used	:	tubers
Collection method	:	dig
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SI Sing

Traditional therapeutic values:
lice (external use), uterine oedema

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	cervicitis, cough, pertussis, bumps, bronchitis, tuberculosis, amoebic dysentery
Part used	:	tubers
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (4 to 12 gr)

ក្បៀសតូច

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Stemona collinsiae*
អំបូរ	:	*Stemonaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ច្រាវជៃ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ក្បៀសតូច

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, វាលទំនេរ, ភ្នំ, ខ្ពង់រាប
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	ដោយគ្រាប់, ក្បាលមើម

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ី ស៊ីង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ហើមស្បូន, ក្អក, ក្អកមាន់, រលាក់ទងសួត, របេង, មួលអាមឹប
នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី០៤-១២ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ចៃក្បាល (ប្រើខាងក្រៅ), ហើមស្បូន

STREPTOCAULON JUVENTAS (LOUR.) MERR.

Scientific name	:	*Streptocaulon juventas*
Family	:	*Apocynaceae*
Local name	:	Kheur Phay Sung (Lao)
Khmer name	:	Vor Chuy

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	deciduous forest, evergreen forest, freshly cleared farm
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	3 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots, vine
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	drink of grated roots soaked in water

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values: colitis

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	leucorrhea, anemia, insomnia, anorexia, malaria
Part used	:	tubers
Collection method	:	dig
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (12 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Streptocaulon juventas*
អំបូរ	:	*Apocynaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឃឿផាយស៊ុង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិជុយ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង, ចំការានថ្មី
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	៣-៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុមហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ធ្លាក់ស, ខ្វះឈាម, ខ្សោយសរសៃប្រសាទ, ដេកមិនលក់, បាយមិនបាន, គ្រុនចាញ់
នែកប្រើប្រាស់	:	មើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១២-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:

ចុកពោះ

STROPHIOBLACHIA FIMBRICALYX BOERL.

Scientific name : *Strophioblachia fimbricalyx*
Family : *Euphorbiaceae*
Local name : Due Din (Lao)
Khmer name : Ruk Rork

Description and Habitat

Type : treelet
Habitat : edge of forest, degraded forest
Climate : hot and humid
Type of soil : loamy, moutain
Life cycle : 3 to 10 years
Biological cycle - Flowering : April, May
Biological cycle - Fruiting : June, July
Abundance : moderate
Regeneration : seed

Traditional medical use

Part used : roots
Collection method : dig and cut
Traditional use : decoction

Sources

Village(s) : Itub
Ethnie(s) : Lao
Traditional healers interviewed: Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values: fever

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values : vein pain, postpartum treatment
Part used : roots
Collection method : cut
Medicinal use and dosage : daily decoction (5 to 10 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Strophioblachia fimbricalyx*
អំបូរ : *Euphorbiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ឡឿឌីន (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : រុករក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើតូច
ទីជម្រក : ជាយ ព្រៃល្បោះ ព្រៃស្រោង
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ ដីភ្នំ
អាយុកាល : ០៣-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមេសា-ឧសភា
រដូវផ្លែ : ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានមធ្យម
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : ស៊ុម ហឿ

កបនឹងជម្ងឺ:
គ្មាន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ជំនួយសរសៃ, ជំនួយសុខភាពក្រោយឆ្លងទន្លេ
ផ្នែកប្រើប្រាស់ : ឫស
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក ពី ៥-១០ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ

STRYCHNOS NUX-BLANDA A.W.HILL.

Scientific name	:	*Strychnos nux-blanda*
Family	:	*Loganiaceae*
Local name	:	n/a
Khmer name	:	Sleng Praviek

Description and Habitat

Type	:	small tree
Habitat	:	deciduous forest, evergreen forest and hilly forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, clay
Life cycle	:	10 to 100 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May in Kang Nuok February-April in Kapin
Biological cycle - Fruiting	:	June, July in Kang Nuok April-June in Kapin
Abundance	:	rare in Kang Nuok, moderate in Kapin
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark, roots, heartwood
Collection method	:	dig and peel
Traditional use	:	drink roots soaked in water or decoction

Sources

Village(s)	:	Kapin, Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. KY Bou Haing, Mr. HEUN Brai

Traditional therapeutic values: snake bites, bone and back pain (Kang Nuok). Jaundice (Kapin)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	snake bites, malaria, oedema
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig, cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10-30 gr) apply scrubed bark or roots on snake bites

ស្លែងប្រវៀក

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Strychnos nux-blanda*
អំបូរ	:	*Loganiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	មិនមាន
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ស្លែងប្រវៀក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើតូច
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ, ព្រៃស្រោង, ដីភ្នំ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, កណ្តេង, ថ្ម
អាយុកាល	:	១០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	នៅភូមិកងណាកផ្កាក្នុងខែមេសា-ឧសភា និងនៅភូមិកាពីន ផ្កាក្នុងខែកុម្ភៈ- មេសា
រដូវផ្លែ	:	នៅភូមិកងណាក ផ្លែក្នុងខែមិថុនា-កក្កដា និងនៅភូមិកាពីនផ្លែក្នុងខែមេសា-មិថុនា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិចតួចនៅភូមិកងណាក និងមានមធ្យមនៅភូមិកាពីន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	សំបក, ឫស, ខ្លឹម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំ ឬ ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	កងណាក, កាពីន
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក គី ប៊ូហាំង, លោក ហើន ប្រាយ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	សំបកដុសលាបពស់ចឹក។ ឫសសម្រាប់ព្យាបាលគ្រុនចាញ់, ពស់ចឹក ហើមរលាក
នែកប្រើប្រាស់	:	សំបក, ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់, ស្ងោះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ និង ដុសលាប

កបនឹងជម្ងឺ:
នៅភូមិកងណាក គេព្យាបាល ពស់ចឹក, ឈឺធ្មេីង និង ឈឺចង្កេះ។ នៅភូមិកាពីន គេ ព្យាបាលជម្ងឺ កើតលឿង

TADEHAGI TRIQUETRUM (L.) H.OHASHI

Scientific name	:	*Tadehagi triquetrum*
Family	:	*Fabaceae - Papilionoideae*
Local name	:	Kra Vi Noo (Kavet)
Khmer name	:	Chang kih Grong

Description and Habitat

Type	:	weed
Habitat	:	edge of forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy
Life cycle	:	every year
Biological cycle - Flowering	:	August, September
Biological cycle - Fruiting	:	October, November
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stalk
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Kang Nuok
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. KY Bou Haing

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
n/a

Therapeutic values	:	colon cleanser, kidney inflammation, influenza, bronchitis, tuberculosis pneumonia
Part used	:	all parts
Collection method	:	cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

ចង្កេះអង្គ្រង

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Tadehagi triquetrum*
អំបូរ : *Fabaceae - Papilionoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ក្រស់វិញ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ចង្កេះអង្គ្រង

Dផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : តិណជាតិ
ទីជម្រក : ជាយព្រៃ, ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ដីល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ០១ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែសីហា-កញ្ញា
រដូវផ្លែ : ខែតុលា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍ : សម្បូណ៌
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : ដើម
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : កងណាក
ជនជាតិ : កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក គី ប៊ូហាំង

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ផ្សិតពោះវៀន, រលាកតម្រងនោម, ផ្តាសសាយ, រលាកបំពង់ក, របេងស្ងួត
នៃកប្រើប្រាស់ : រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងថ្មើ:
មិនដឹង

TETRACERA SCANDENS (L.) MERR.

Scientific name : *Tetracera scandens*
Family : *Dilleniaceae*
Local name : Din Hert (Lao)
Khmer name : Dâs Kun

Description and Habitat

Type : vine
Habitat : deciduous forest
Climate : hot and humid
Type of soil : loamy, gravelly, rocky
Life cycle : 10 to 50 years
Biological cycle - Flowering : June, July
Biological cycle - Fruiting : August, September
Abundance : abundant
Regeneration : seed

Traditional medical use

Part used : stem, leaves
Collection method : cut
Traditional use : decoction

Sources

Village(s) : Itub
Ethnie(s) : Lao
Traditional healers interviewed: Mr. THUY BUN Ta

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values:
diarrhea, vomiting, cholera, cough

Therapeutic values : cough (leaves), splenomegaly, enteritis, neurotonic, galactagogue (decoction)
Part used : roots and stalk
Collection method : dig and cut
Medicinal use and dosage : daily decoction (20 to 30 gr) or soaked in wine

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Tetracera scandens*
អំបូរ	:	*Dilleniaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ឌីន ហៃិត(ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិដោះគុន

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្ដៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ដីល្បាយគ្រួសថ្ម
អាយុកាល	:	៥០-១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ, ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ធុយប៊ុនតា

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ក្អក, ធ្លាក់អណ្ដើក, ចេញទឹកដោះ, ជំនួយសរសៃ
ផែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ត្រាំស្រាឬដាំផឹកពី២០-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

គបនឹងជម្ងឺ:

រាក, ក្អួត, អាសន្នរោគ, ក្អក

TILIACORA TRIANDRA DIELS

Scientific name	:	*Tiliacora triandra*
Family	:	*Menispermaceae*
Local name	:	Pâr Ngav (Kavet)
Khmer name	:	Vor Yeav

Description and Habitat

Type	:	vine
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, podsol
Life cycle	:	4 to 5 years
Biological cycle - Flowering	:	November, December
Biological cycle - Fruiting	:	January, February
Abundance	:	average
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. BLOY Doeun

Traditional therapeutic values: vomiting

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	typhoid, headache, fever, malaria (vine), alcohol detox (roots)
Part used	:	leaves and stalk
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Tiliacora triandra*
អំបូរ	:	*Menispermaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ប៉ង៉ាវ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិយាវ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់, ដីក្រហម
អាយុកាល	:	០៤-០៥ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
រដូវផ្លែ	:	ខែមករា-កុម្ភៈ
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យម
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	តាទៀ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ប្លួយ ជឺន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ស្លឹកព្យាបាលគ្រុនពោះវៀន, ពិស, ឈឺក្បាល។ វល្លិ ព្យាបាលគ្រុនក្តៅ, គ្រុនចាញ់។ ឫស បន្សាបស្រវឹងស្រា
នែកប្រើប្រាស់	:	ស្លឹក និង ដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹកពី១០-២០ក្រាក្នុងមួយថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
ក្តួត

TRIGONOSTEMON REIDIOIDES (KURZ)CRAIB

Scientific name	:	*Trigonostemon reidioides*
Family	:	*Euphorbiaceae*
Local name	:	Gram Tranh (Kavet)
Khmer name	:	Cheuteal Tranh

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest, open area
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	May, June
Biological cycle - Fruiting	:	July, August
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. MEY Denh

Traditional therapeutic values: diarrhea

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diarrhea, constipation, asthma, food poisoning (vomiting)
Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	grated roots or daily decoction (1 to 5 gr)

ឈើទាលត្រាញ់

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Trigonostemon reidioides*
អំបូរ	:	*Euphorbiaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ក្រាមត្រាញ់ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ឈើទាលត្រាញ់

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ ដីវាលទំនេរ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល	:	០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែឧសភា-មិថុនា
រដូវផ្លែ	:	ខែកក្កដា-សីហា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	តាឡេ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ី ជេញ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាក, ទល់លាមក, ហើត, ពុលអាហា (ធ្វើ ឲ្យក្អួត)
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដុស ឬដាំទឹកផឹក ១ ទៅ ៥ក្រាម

តបនឹងជម្ងឺ:

រាក

URENA LOBATA L.

Scientific name	:	*Urena lobata*
Family	:	*Malvaceae*
Local name	:	Khi Ut (Lao)
Khmer name	:	Kanchoan Av Chrouk

Description and Habitat

Type	:	shrub
Habitat	:	deciduous forest, open area
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy
Life cycle	:	2 to 3 years
Biological cycle - Flowering	:	April, May
Biological cycle - Fruiting	:	June, July
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	leaves
Collection method	:	pick
Traditional use	:	drink crushed leaves in water mixed with sugar

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. THUY BUN Ta

Traditional therapeutic values: diarrhea

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	flu, oedema, pharyngitis, malaria, typhoid
Part used	:	all parts
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Urena lobata*
អំបូរ : *Malvaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ឃី អ៊ុត (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : កញ្ចាន់អាចម៍ជ្រូក

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ចុល្លព្រឹក្ស
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ ដីវាលទំនេរ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់
អាយុកាល : ០២-០៣ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមេសា-ឧសភា
រដូវផ្លែ : ខែមិថុនា-កក្កដា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ស្លឹក
វិធីប្រមូលផល : បេះ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : បុកលាយស្កផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ធុយប៊ុនតា

កបនឹងជម្ងឺ:
ភក

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ តី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : គ្រុនផ្តាសសាយ, អាហារមិនរលាយ, ហើមទឹក, រលាកបំពង់ក, គ្រុនពោះវៀន, គ្រុនចាញ់
នែកប្រើប្រាស់ : រុក្ខជាតិទាំងមូល
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក១៥-៣០ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ

UVARIA RUFA BLUME

Scientific name	:	*Uvaria rufa*
Family	:	*Annonaceae*
Local name	:	Khay Khov (Lao)
Khmer name	:	Treal Thom

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	sandy, gravelly
Life cycle	:	5 to 10 years
Biological cycle - Flowering	:	March, April
Biological cycle - Fruiting	:	May, June
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	drink grated roots soaked in water

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Traditional therapeutic values: varicella (chickenpox), fever

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	back and knee pains, indigestion, nausea, diarrhea
Part used	:	roots and stalk
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (10 to 15 gr)

ទ្រៀលធំ

មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Uvaria rufa*
អំបូរ : *Annonaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : ខាយខូវ (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : ទ្រៀលធំ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : វល្លិ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់ ដីល្បាយ ថ្មគ្រួស
អាយុកាល : ០៥-១០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ខែមិនា-មេសា
រដូវផ្លែ : ខែឧសភា-មិថុនា
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់ : ឬស
វិធីប្រមូលផល : ជីក, កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ឬសកោសឬជំ រួចត្រាំទឹកទុកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ីទូប
ជនជាតិ : ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : ស៊ុម ហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ឈឺចង្កេះ, ឈឺជង្គង់, អាហារមិនរលាយ, ហើមពោះ, រាក
នែកប្រើប្រាស់ : ឬស និងដើម
វិធីប្រមូលផល : ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក ១០-១៥ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
អុតស្វាយ, គ្រុន

Scientific name	:	*Vitex pinnata*
Family	:	*Verbenaceae*
Local name	:	Tin Nok (Lao)
Khmer name	:	Po Poul Thmar

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	hilly
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	August, September
Abundance	:	abundant
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub
Ethnie(s)	:	Lao
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Traditional therapeutic values: measles

Therapeutic values	:	measles, furosemide, indigestion
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 20 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Vitex pinnata*
អំបូរ	:	*Verbenaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	តីនណុក (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	ពពូលថ្ម

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ដើមឈើ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	ជាង១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែសីហា-កញ្ញា
ភាពសម្បូរណ៍	:	ច្រើន
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប
ជនជាតិ	:	ឡាវ
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ស៊ុម ហឿ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	កញ្ជ្រឹល, ជំនួយកម្លាំង, រំលាយអាហារ
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស, សម្បក
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំផឹកពី១៥-២០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
កញ្ជ្រឹល

WILLUGHBEIA EDULIS ROXB.

Scientific name	:	*Willughbeia edulis*
Family	:	*Apocynaceae*
Local name	:	Hkoy (Kavet), Kheur Mak Yang (Lao)
Khmer name	:	Kuy

Description and Habitat

Type	:	liana
Habitat	:	evergreen forest, deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, hilly
Life cycle	:	20 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	June, July
Biological cycle - Fruiting	:	April, May
Abundance	:	moderate in Itub, few in Talae
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	stem
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

ប្រភព

Village(s)	:	Itub, Talae
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. MANN Suk, Mr. VIENG Henn

Traditional therapeutic values:
back and waist pains, rheumatism (Itub)
gastritis, tonic agent, galactagogue and uterine pain (Talae)

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diarrhea, dysentery, hepatitis, urticaria, postpartum treatment, gastralgia, healing agent
Part used	:	roots and vine
Collection method	:	dig and cut
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr) .Use roots and stem

វល្លិ គុយ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Willughbeia edulis*
អំបូរ	:	*Apocynaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ហួយ (ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)ខឿម៉ាក់យ៉ាង
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	វល្លិ គុយ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	វល្លិ
ទីជម្រក	:	ព្រៃស្រោង,ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីភ្នំ
អាយុកាល	:	២០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែមិថុនា-កក្កដា
រដូវផ្លែ	:	ខែមេសា-ឧសភា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានមធ្យមនៅភូមិអ៊ីទូប និងមានតិចនៅភូមិតាឡេ។
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នែកប្រើប្រាស់	:	វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	អ៊ីទូប, តាឡេ
ជនជាតិ	:	ឡាវ, កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក ម៉ាន់ ស៊ុក, លោក វៀង ហិន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	ឫសនិងវល្លិព្យាបាលរាកមួល, ជម្ងឺថ្លើម, កន្ទាលត្រអាក, ជំនួយកម្លាំងក្រោយឆ្លងទន្លេ, ឈឺក្រពះ, ផ្សះទូទៅ
នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស និង វល្លិ
វិធីប្រមូលផល	:	ជីក កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:
នៅភូមិអ៊ីទូប គេព្យាបាលជម្ងឺ ឈឺចង្កេះ និង ឈឺខ្លួន ចំណែកឯនៅភូមិតាឡេគេព្យាបាលជម្ងឺរលាកក្រពះ, ជំនួយកម្លាំង, បញ្ចេញទឹកដោះ និងផ្សះស្បូន

XYLIA XYLOCARPA (ROXB.) TAUB.

Scientific name	:	*Xylia xylocarpa*
Family	:	*Mimosoideae*
Local name	:	Sâr Pes in Kapin, Kuk Derng in Itub
Khmer name	:	Sokram

Description and Habitat

Type	:	tree
Habitat	:	deciduous forest, semi-evergreen forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, gravelly, rocky
Life cycle	:	over 100 years
Biological cycle - Flowering	:	December, January (Itub) February, March (Kang Nuok) August, September (Kapin)
Biological cycle - Fruiting	:	February-April (Itub & Kapin) April, May (Kang Nuok)
Abundance	:	many
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	bark, stalk, heartwood, fruit
Collection method	:	cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Itub, Kang Nuok, Kapin
Ethnie(s)	:	Lao, Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. SUM Pheur, Mr. SI Sing, Mr. HEUN Brai

Traditional therapeutic values: jaundice, rheumatism, fever and body pains

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	constipation, diarrhea and fever (bark) uterine bleeding (heartwood)
Part used	:	heartwood and bark
Collection method	:	cut and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction (15 to 30 gr)

Not recommended for pregnant and breastfeeding women

សុក្រំ

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ : *Xylia xylocarpa*
អំបូរ : *Mimosoideae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់ : សប៉េះ (ឈ្មោះជាភាសាការ៉ែត)
គុកឌែង (ឈ្មោះជាភាសាឡាវ)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ : សុក្រំ

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ : ដើមឈើ
ទីជម្រក : ព្រៃល្បោះ, ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង
អាកាសធាតុ : ក្តៅសើម
ប្រភេទដី : ល្បាយខ្សាច់, ដីល្បាយគ្រួសថ្ម
អាយុកាល : លើសពី១០០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា : ផ្កាខែធ្នូ-មករានៅភូមិអ៊ីទូប ខែកុម្ភៈ- មិនានៅភូមិកងណក និងខែសីហា-កញ្ញានៅភូមិកាពីន
រដូវផ្លែ : ផ្លែខែកុម្ភៈ-មេសាក្នុងភូមិអ៊ីទូប និងភូមិកាពីន ខែមេសា-ឧសភានៅភូមិកងណក
ភាពសម្បូរណ៍ : មានច្រើន
បន្តពូជ : គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

នៃកប្រើប្រាស់ : សម្បក, ដើម, ខ្លឹម, ផ្លែ
វិធីប្រមូលផល : កាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ : អ៊ី ទូប, កង ណក, កាពីន
ជនជាតិ : ឡាវ, ការ៉ែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍ : លោក ស៊ុម ហឿ, លោក ស៊ី ស៊ឹង, លោក ហើន ប្រាយ

កបនឹងថម្មី:
លឿង, ឈើខ្លួនប្រាណ, ឈើធ្នឹង, គ្រុន និងក្រំ

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល : ទល់លាមកក្រំ។ សម្បកព្យាបាលរាក គ្រុនក្តៅ។ ខ្លឹម និងសម្បកព្យាបាលស្បូនធ្លាក់ឈាម
នៃកប្រើប្រាស់ : ខ្លឹមសម្បក
វិធីប្រមូលផល : កាត់, ស្ងោរ
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ : ដាំផឹកពី១៥-៣០ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ។
ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះហាមប្រើ

ZIZIPHUS CAMBODIANUS PIERRE

Scientific name	:	*Ziziphus cambodianus*
Family	:	*Rhamnaceae*
Local name	:	Kang Kriet (Kavet)
Khmer name	:	Ang Krong

Description and Habitat

Type	:	Climbing shrub
Habitat	:	deciduous forest
Climate	:	hot and humid
Type of soil	:	loamy, stony, gravelly
Life cycle	:	10 to 50 years
Biological cycle - Flowering	:	July-August
Biological cycle - Fruiting	:	September-November
Abundance	:	few
Regeneration	:	seed

Traditional medical use

Part used	:	roots
Collection method	:	dig and cut
Traditional use	:	decoction

Sources

Village(s)	:	Talae
Ethnie(s)	:	Kavet
Traditional healers interviewed	:	Mr. VIENG Henn

Traditional therapeutic values: diarrhea

Additional data from the Ministry of Health (Traditional Medicine Department)

Therapeutic values	:	diarrhea, hemorrhoids, leucorrhea, bleed resistant agent, stomach pain, fungus disease, rheumatism
Part used	:	roots and bark
Collection method	:	dig and peel
Medicinal use and dosage	:	daily decoction or soak in wine (15-30 gr)

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	:	*Ziziphus cambodianus*
អំបូរ	:	*Rhamnaceae*
ឈ្មោះក្នុងតំបន់	:	ក្រង ក្រៀត(ឈ្មោះជាភាសាកាវែត)
ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	:	អង្រ្គង

ផ្នែកជីវសាស្ត្រ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ	:	ចុល្លព្រឹក្ស វារឡើង
ទីជម្រក	:	ព្រៃល្បោះ
អាកាសធាតុ	:	ក្តៅសើម
ប្រភេទដី	:	ល្បាយខ្សាច់ ដីល្បាយ ថ្មគ្រួស
អាយុកាល	:	២០-៥០ឆ្នាំ
រដូវផ្កា	:	ខែកក្កដា-សីហា
រដូវផ្លែ	:	ខែកញ្ញា-វិច្ឆិកា
ភាពសម្បូរណ៍	:	មានតិច
បន្តពូជ	:	គ្រាប់

ផ្នែកព្យាបាល

ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫស
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹក

ប្រភព

ភូមិ	:	តាឡេ
ជនជាតិ	:	កាវែត
គ្រូបុរាណដែលសម្ភាសន៍	:	លោក រៀង ហិន

មតិបន្ថែមរបស់លោក វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ និង លោកគ្រូ គី ប៊ូហាំង

ការព្យាបាល	:	រាក, ឫសដូងបាត, ធ្លាក់ស, ឃាត់ឈាម, ឈឺក្រពះ, ជម្ងឺផ្សិត, ឈឺឆ្អឹងឆ្អែង
ផ្នែកប្រើប្រាស់	:	ឫសសម្បកដើម
វិធីប្រមូលផល	:	ជីកស្ងោះកាត់
របៀបប្រើ និង កម្រិតប្រើ	:	ដាំទឹកផឹកឬត្រាំស្រាកំរិតប្រើ ១៥-៣០ក្រាមក្នុង១ថ្ងៃ

កបនឹងជម្ងឺ:

រាក

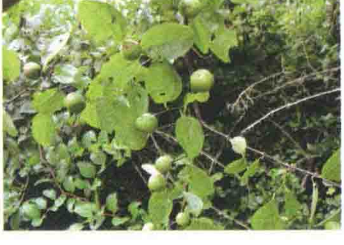

Amphineurion marginatum 24
ក្រឡាំពៃ 25
Albizia myriophylla 26
វល្លិអែម 27
Amorphophallus konjac 28
ទាល់ 29
Ampelocissus arachnoidea 30
ទំពាំងបាយជូរព្រៃ 31
Ancistrocladus tectorius 32
ខាន់ ម៉ា 33
Azadirachta indica 34
ស្ដៅ 35
Bauhinia pulla 36
វល្លិជណ្ដើរស្វា 37
Blumea balsamifera 38
បាយម៉ាត 39
Bridelia tomentosa 40
ដើមដៃទន់ 41
Caesalpinia digyna 42
វល្លិ ខ្វាវ 43
Caesalpinia sappan 44
ស្បែង 45
Cananga latifolia 46
ផ្តៃស្រែង 47
Capparis micracantha 48
កញ្ជើបាយដាច 49
Careya arborea 50
កណ្ដោល 51
Chromolaena odorata 52
ដង្ហិតឈ្លាង 53
Cinnamomum caryophyllus 54
ក្រវាញដើម 55
Cinnamomum iners 56
ថ្លាញឬកំផ្លាម 57
Cissus adnata 58
វល្លិ ដៃខ្មោច 59
Combretum latifolium 60
ខ្យួសរមៀត 61
Coscinium fenestratum 62
វល្លិរមៀត 63
Costus speciosus 64
ត្រប៉ុក 65
Couroupita guianensis 66
សាលព្រឹក្ស 67
Curcuma zedoaria 68
អង្គោល (ព្រះ) 69
Cyclea barbata 70
ព្រះក្រុង ឬប្រក្រុង 71
Dalbergia lanceolaria 72
ស្នួល 73
Desmodium styracifolium 74
ស្មៅត្រឡប់ពពក 75
Dillenia hookeri 76
ភ្លូបាត 77
Dioecrescis erythroclada 78
ចាក់ក្រឡេក 79
Diospyros bejaudi 80
អង្គត់ខ្មៅ 81
Diospyros ehretioides 82
មីងមាំង 83
Diospyros filipendula 84
អម្បែងចែស 85
Diospyros nitida 86
ឈើភ្លើង 87
Dipterocarpus intricartus 88
ត្រាច 89
Donax canniformis 90
រុន 91
Dracaena Angustfolia 92
អង្រែដែក 93
Eurycoma longifolia 94
អន្ទង់ស 95
Ficus hirta 96
កុមារព្រេច 97
Ficus racemosa 98
ល្វា 99
Garcinia vilersiana 100
ព្រហូត 101
Gloriosa superba 102
ស្លែងជងជឹង 103
Gomphia serrata 104
អង្គាឈ្មោល 105
Gretum montarum 106
វល្លិ៍ ខ្លូត 107
Holarrhena curtisii 108
ទឹកដោះខ្លាតូច 109

Hymenocardia punctata	110
ភ្នំភ្លើង	111
Irvingia malayana	112
ចំបក់	113
Ixora chinensis	114
កាំរន្ធះ	115
Lasianthus cyanocarpus	116
ស្បូនដំរី	117
Leea indica	118
បាយក្តាំង	119
Leea rubra	120
បាយក្តាំង	121
Leoseneriella dinhensis	122
ទទុង or វល្លិទទុង	123
Lepisanthes rubiginosa	124
ជន្លស	125
Ligodium flexuosum	126
វល្លិឱឡ	127
Melastoma sanguineum	128
បាយក្រញិញធំ	129
Microcos tomentosa	130
ពព្លា	131
Morinda citrifolia	132
ញព្រៃឬ ញភ្នំ	133
Musa abbgroup	134
ឫសចេក	135
Neonauclea sessilifolia	136
លោយធំ	137
Neyrandia reynaudiana	138
ត្រែង	139
Oroxylum indicum	140
ពិកា	141
Pandanus humilis	142
រំចាក	143
Phyllodium Pulchellum	144
អំព្រាំប្រែក្រោយ	145
Polyalthia evecta	146
បាត ផ្តិល	147
Prismatomeris tetrandra	148
រំដេញមាស	149
Pterocarpus macrocarpus	150
ធ្នង (ធ្នង់)	151
Salacia chinensis	152
វល្លិវាយ	153
Schleicheria oleosa	154
ពង្រ	155
Senna tora	156
ដង្ហិតឈ្នាង	157
Shorea roxburghii	158
ពពេល	159
Sindora siamensis	160
កកោះ	161
Smilax glabra	162
មើមថ្នាំចិន	163
Spondias pinnata	164
ពោន	165
Stemona collinsiae	166
ក្បៀសតូច	167
Streptocaulon juventas	168
វល្លិជុយ	169
Strophiblachia fimbricalyx	170
រុករេកឬបាតខ្នះ	171
Strychnos nux-blanda	172
ស្លែងប្រវៀក	173
Tadehagi triquetrum	174
ចង្កេះអង្រ្កង	175
Tetracera scandens	176
វល្លិដោះគុន	177
Tiliacora triandra	178
វល្លិយាវ	179
Trigonostemon reidioides	180
ឈើទាលត្រាញ់	181
Urena lobata	182
កញ្ជាន់អាចម៍ជ្រូក	183
Uvaria rufa	184
ទ្រៀលធំ	185
Vitex pubescens	186
ពពូលថ្ម	187
Willughbeiae edulcis	188
គុយ	189
Xylia xylocarpa	190
សុក្រំ	191
Ziziphus cambodianus	192
អង្រ្កង	193

The field research conducted in the four villages which use the resources of this forest was made possible thanks to a grant from Man & Nature. Poh Kao is thankful to Mr. Olivier Behra and Mr. Remi Gouin, its directors, who gave the organization their trust and great freedom of action to complete this work.

Poh Kao wishes to express its deep gratitude to Dr. HIENG Punley who conducted this inventory with the traditional healers and brought his great botanical knowledge to allow this book to be published and give better recognition to the empirical and ancestral knowledge of the biological diversity that the minorities living in Northeastern Cambodia have. Poh Kao also would like to express its thanks to Dr. KY Bou Haing, the President of the National Association of Traditional Healers, for his contribution to the long task of identification on the ground.

Poh Kao's respectful and profound thanks also goes to the Royal Government of Cambodia for the understanding it has always showed towards its activities and mission. For their support in this research, Poh Kao would like to address its special respectful thanks to the Veun Sai and Santepheap Commune Chiefs, to the Veun Sai and Siem Pang District Governors as well as the Governors of Ratanakiri and Stung Treng provinces.

Poh Kao is also much obliged to the work of its own team, and especially to Iris Parrot, who compiled the data gathered on the ground.

Poh Kao will never forget the trust, kindness and great knowledge of the forest of all the persons met on the ground: village chiefs, forestry committees, spiritual leaders and traditional healers. It is always a pleasure to work with them and to have the benefit of their dedication, loyalty and professionalism to save this unique forest.

Poh Kao would like to express its never-ending gratitude to its president, Madam Huguette Audibert, who left us on 8 October 2011, before this book could be published. She has been closely involved in this project since 1997. The successes of the activities conducted with the ethnic minorities, the conservation of animal species and the preservation of 73 hectares of important primary forest, which villagers - North to Itub - agreed to preserve, are dedicated to her. The Veun Sai-Siem Pang Conservation Area would not be the same without her devotion: a primary forest internationally recognized by biologists as a key element in the effort to conserve the planet's biological diversity and now in line to become officially gazetted as a protected forest in Cambodia.

Poh Kao and its partners wish to express its gratitude to the Annâdya project for helping such valuable research to be published. Together, both organizations would like extend their thanks to the European Union and its implementing partners, ULB and CEDAC, for supporting this publication, for the benefit of indigenous people of Ratanakiri.

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅក្នុងភូមិទាំងបួន ដែលប្រើធនធានធម្មជាតិពីព្រៃសូមអរគុណដល់អង្គការមនុស្ស និងធម្មជាតិ។ អង្គការពោការ សូមអរគុណអស់ពីដួងចិត្តចំពោះលោក Olivier Behra និង លោក Remi Gouin នាយករបស់លោក ដែលបានផ្តល់ឱ្យអង្គការ ពោការនូវការទុកចិត្ត និងសេរីភាពពេញលេញនៅក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពដើម្បីបញ្ចប់ការងារនេះ។

អង្គការ ពោការសូមសំដែងនូវការដឹងគុណដ៏ជ្រាវជ្រៅដល់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ាង ពន្លៃ ដែលបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវរុក្ខជាតិជាមួយគ្រូឱសថបុរាណ និង បាននាំយកចំណេះដឹងរុក្ខវិទ្យាដ៏ធំធេងរបស់លោកដើម្បីចងក្រងសៀវភៅនេះសម្រាប់បោះពុម្ពនិងទទួលស្គាល់នូវចំណេះដឹងជាក់ស្តែងពីបុរាណអំពីជីវចម្រុះរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅក្នុងភូមិភាគឦសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជា។
អង្គការពោការក៏សូមអរគុណដល់វេជ្ជបណ្ឌិតគីប៊ូហាំងប្រធានសមាគមន៍ជាតិគ្រូឱសថបុរាណដល់ការរួមវិភាគទាននៅក្នុងការធ្វើអត្តសញ្ញាណរុក្ខជាតិនៅមូលដ្ឋាន។

អង្គការពោការសូមទទួលនូវការគោរពនិងអរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលបានផ្តល់ការយោគយល់នៅក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាព និងបេសកកម្ម។ សម្រាប់ការគាំទ្រនៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ អង្គការពោការ សូមអរគុណាប្រកបដោយការគោរពដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំវើនសៃនិងសន្តិភាពអភិបាលគណៈអភិបាលស្រុកវើនសៃនិងសៀមប៉ាងព្រមទាំងអភិបាលគណៈអភិបាលខេត្តរតនគីរី និងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

អង្គការពោការក៏សូមសំដែងនូវការដឹងគុណដ៏ជ្រាវជ្រៅដល់ក្រុមរបស់ខ្លួន ដែលបានចូលរួមចំណែកក្នុងការងារនេះជាពិសេស Iris Parrot ដែលបានចងក្រងទិន្នន័យដែលប្រមូលបាននៅមូលដ្ឋាន។

អង្គការពោការនឹងមិនដែលភ្លេចការជឿទុកចិត្តសន្តានចិត្តល្អនិងចំណេះដឹងព្រៃឈើដ៏មហិមារបស់បងប្អូនទាំងអស់ដែលបានជួបនៅតាមមូលដ្ឋានរួមមាន មេភូមិ គណៈកម្មការព្រៃឈើមេកន្ទ្រាញ និងគ្រូឱសថបុរាណ។ ជានិច្ចកាលគឺរីករាយណាស់នៅក្នុងការធ្វើការជាមួយពួកគេ និងទទួលបាននូវប្រយោជន៍ពីការប្រឹងប្រែងរបស់គេ ភាពស្មោះត្រង់ និងប្រកបដោយអាជីពដើម្បីសង្គ្រោះព្រៃឈើដែលមានលក្ខណពិសេសដោយឡែកនេះ។

អង្គការ ពោការ សូមសំដែងនូវកតវេទិកាដល់អ្នកស្រី Huguette Audibert ដែលបានចាកចេញយើងនៅ ថ្ងៃទី ៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ មុនពេលសៀវភៅនេះបោះពុម្ព។ រូបនាងបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងគម្រោងនេះតាំងពីឆ្នាំ១៩៩៧មកម្លេះ។ សកម្មភាពប្រកបដោយជោគជ័យដែលបានធ្វើជាមួយជនជាតិភាគតិច លើសកម្មភាពអភិរក្សប្រភេទសត្វ និងការថែរក្សាព្រៃបឋមដ៏សំខាន់ទំហំ៧៣ហិកតាដែលអ្នកភូមិនៅខាងជើងភូមិអ៊ីទូបបានយល់ព្រមថែរក្សាសូមឧទ្ទិសជូនដល់អ្នកស្រី។ តំបន់អភិរក្សវើនសៃ-សៀមប៉ាង នឹងមិនអាចមានទេបើពុំមានការលះបង់របស់អ្នកស្រីដូចជា ព្រៃបឋមដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិដោយអ្នកជីវសាស្ត្រថាជាសមាសធាតុដ៏សំខាន់មួយ នៅក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីអភិរក្សជីវចម្រុះរបស់ភពផែនដី ហើយឥឡូវនេះបានធ្វើផែនទីជាផ្លូវការថាជាព្រៃការពារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

អង្គការ ពោការ និងដៃគូរជាច្រើនទៀតសូមសំដែងនូវការដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតដល់គម្រោង Annâdya ដែលបានជួយធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវដ៏មានតម្លៃដើម្បីបានបោះពុម្ព។ អង្គការទាំងពីររួមគ្នា សំដែងនូវការដឹងគុណដល់សហភាពអ៊ឺរ៉ុប និងដៃគូអនុវត្តរបស់ខ្លួនរួមមាន ULB និងអង្គការសេដាក ULB ដែលបានគាំទ្រដល់ការបោះពុម្ពនេះ សម្រាប់ផលប្រយោជន៍ជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងខេត្តរតនគីរី។

Translated to English by Jeremy Ironside and Clothilde Le Coz
Translated to Khmer by Eanghourt Khou
បកប្រែទៅជាភាសាអង់គ្លេសដោយ លោក Jeremy Ironside និង អ្នកស្រី Clothilde Le Coz
បកប្រែទៅជាភាសាខ្មែរបានដោយ លោក Eanghourt Khou

FOREST HEALERS

A GUIDE TO THE MEDICINAL PLANTS OF CAMBODIA'S NORTHEASTERN FORESTS

This botanical inventory is the result of a unique collaboration between Cambodian institutions and international NGOs to raise awareness about forest protection and show the value of the remarkable biological diversity of the Veun Sai – Siem Pang Conservation Area (VSSPCA) in Northeastern Cambodia.

Together with the Cambodian Department of Traditional Medicine and the Association of Khmer Healers, French organizations Poh Kao and Man & Nature worked to list 85 medicinal plants of the VSSPCA used by local traditional healers.

This inventory is intended to use their knowledge and to help the communities to claim their land rights within the VSSPCA. It is hoped this will be done through greater recognition of the plants' therapeutic values for health and wellness but also of the significance of the minorities' sacred sites, as an integral part of their animist culture.

European Union · Annâdya · ULB · POH KAO des tigres et des hommes · Man & Nature